КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 255 (3227). | Чоршанба, 29 декабрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҚУТЛУҒ ЙИЛ

Мард совет кишилари 1965 йил ҳам ҳамма соҳада қутлуғ, зафарга тўлиқ йил бўлади, деб аҳду-паймон қилган эдилар. Мана бугун шу олижаноб мақсаднинг амалга ошганлигининг, халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларида жуда катта ютуқлар қўлга киритилганлигининг шоҳиди бўлиб турибмиз.

КПСС Марказий Комитети март, сентябрь ва декабрь Пленумлари халқ хўжалигини тобора юксалтиришга, меҳнаткашлар фаровонлигини янада яхшилашга қаратилган улкан тадбирлар белгилади. Бу тадбирлар Ватанимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлашда жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлди. Чунки бу қарорлар совет халқининг муддаосини, хоҳиш-иродасини ифода этмоқда.

Тинч яратувчилик меҳнати билан банд бўлган халқимиз коммунизмнинг моддий-техника базасини тезроқ бунёдга келтириш учун куч-ғайратларини аямасдан сарфламоқдалар. Ирмоқлардан йиғилиб денгизлар, океанлар ҳосил бўлганидек, ҳар бир совет кишисининг жон куйдириб, юрак қўри билан меҳнат қилиши туфайли катта зафарлар қучмоқдамиз. Ишчилар, инженер, техниклар, хизматчиларнинг илҳом билан қилаётган меҳнатлари боисидан саноатчиларимиз бу йил мисли кўрилмаган ютуқларга эришдилар. Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларига амал қилмоқдалар, КПСС XXIII съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдирмоқдалар. Натижада улар 25 декабрда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Улуғвор етти йилликнинг сўнгги йилида 1964 йилдагига нисбатан саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 8 процент ошди. Электроэнергия, кўмир, газ, пахта тозалаш заводлари, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари, гўшт, сут саноати ва саноатнинг бошқа кўплаб тармоқлари ҳозирнинг ўзидаёқ янги беш йилликнинг биринчи йили — 1966 йил ҳисобига ишламоқдалар. Областимиздаги электрохимия комбинати, Тошкент трактор-йиғув заводи, Оҳангарон кўмир разрези, «Ташсельмаш», «Ташавтомаш», «Тошкенткабель», «Гидролиз», «Сантехлит», Бекобод, Пискент, Алимкент пахта тозалаш заводлари каби ўнлаб корхоналар энг яхши кўрсаткичга эришдилар. Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналари ҳам катта зафар қучдилар. Улар 25 декабрда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан илгари адо этдилар. Шуниси қувонарлики, маҳсулот ишлаб чиқариш ўтган йилдагига нисбатан бу йил 10 процент кўпайган.

Бу йил қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам чинакам зафар йили, ғалабалар йили бўлди. Пахтачиликда серқуёш республикамиз меҳнаткашлари ҳеч қачон бу йилгидек кўп «оқ олтин» етиштирмаган эдилар. КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда кенг ва жуда тўғри йўл очиб берди. Деҳқонларимиз ишлаб чиқариш экономикасини тезроқ юксалтириш имкониятига эга бўлдилар. Партия ва ҳукуматимиз деҳқонлар ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқда. Колхозларни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш учун уларга давлат томонидан моддий ёрдамлар берилмоқда. Давлат республикамиз колхозларига турли муддатлар билан кредитлар беришда янги-янги формалардан фойдаланмоқда. 1959 йилда колхозлар давлатдан 268 миллион сўм кредит олган бўлсалар, 1964 йилда 410 миллион сўм кредит олдилар. 1965 йилнинг ўн бир ойи ичида бу сумма 452 миллион сўмга етди. Бу колхозлар экономикасини кўтариш, ҳосилдорлик ва маҳсулдорликни ошириш, янги-янги маданий-маиший иншоотлар, турар-жойлар қуриш имкониятини бермоқда. Бу колхозчиларимизнинг турмуш даражасини янада яхшилашни таъминламоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг бундай ғамхўрлигига жавобан қишлоқ хўжалигимиз меҳнаткашлари ўзгача ғайрат, ўзгача шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Пахтакорларимиз, чорвадорларимиз, боғбонларимиз, шоликорларимиз йиллик планларини муддатидан илгари бажариш билан бу ғамхўрликка жавоб бердилар. Бу йил республикамиз бўйича пахтадан рекорд ҳосил етиштирилди. 3 миллион 900 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» давлат омборларига тўкилди. Бундай ғалаба ҳеч қачон қўлга киритилмаган эди.

Навқирон 1966 йил ҳам етиб келди. Янги йилда совет кишилари олдида халқ хўжалигини ривожлантиришда янги-янги вазифалар турибди. Бу вазифалар партиямиз Марказий Комитетининг бу йил бўлиб ўтган Пленумларида аниқ ва равшан кўрсатиб берилган. Келгуси йил саноатни бошқаришда янги формаларга ўтиш йили бўлади. Саноат ишлаб чиқаришини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги методларини жорий этишда жиддий қадам қўйиш йили бўлади. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларининг амалда турмушга татбиқ этилиши индустриямиз ходимларига битмас-туганмас резерв ва имкониятларни топиш ва ишга солиш имконини яратиб берди.

Янги йилда совет кишилари олдида турган асосий вазифалардан бири қишлоқ хўжалигининг юксалишини таъминлашдир. Моддий ва молиявий ресурсларнинг талайгина қисми деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантиришга сарфланади. Қишлоқ хўжалигига марказлашган тартибда маблағ сарфлаш анча кўпайтирилади. Колхоз ва совхозларга тракторлар, комбайнлар, юк автомобиллари, минерал ўғитлар анча кўп етказиб берилади ва арзонлаштирилган нархда сотилади.

Яқинда бўлиб ўтган олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессиясида 1966 йилга мўлжалланган план ва бюджет муҳокама қилинди. Унда республика халқ хўжалигини ривожлантириш учун 2.005 907 минг сўм сарфлашга қарор қилинди. Сессияда келгуси йилда қилинадиган ишларимиз белгиланди, халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги вазифалари аниқлаб берилди.

Янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ унумли ишлашимиз, ишлаб чиқаришда юксак меҳнат унумдорлигига эришишимиз, маҳсулот таннархини пасайтиришимиз лозим. Бу вазифалар ҳар бир меҳнаткашнинг онгига етказилиши керак.

Шу кунларда КПССнинг бўлажак XXIII съезди шарафига ҳамма ерда кенг кўламда тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Партия съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақаси тобора авж олдирилмоқда. Бу ғоятда қудратли, келгуси йилда янги-янги зафарларга йўл очувчи кучдир. Ана шу қудратли кўтаринкиликка бошчилик қилиш, омманинг ижодий ташаббускорлигини, ғайратини, меҳнатини коммунизм қурилишининг асосий вазифаларини ҳал қилишга йўналтириш — барча коммунистларнинг, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг энг муҳим бурчидир. Янги йилимиз ҳам қутлуғ, зафарга тўлиқ йил бўлсин! Коммунизмнинг муҳташам чўққилари сари собит одимлар билан олға қараб бораверайлик.

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Тошкентдаги 4-мелькомбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари йил охиригача пландан ташқари кўплаб қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришга сўз беришди. Ахир улар етти йилликнинг сўнгги йили топшириғини муддатидан олдин бажариб қўйишганда. Ўтган ойлар давомида 11 миллион 430 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Бу муваффақиятга Н. Каюков, Т. Тирничев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг қўшган ҳиссаси катта бўлди. Бу бригадалар аъзолари ҳар куни 20-23 ўрнига 25-28 тоннадан ун, гуруч ишлаб чиқармоқдалар. Янги техникани жорий этиш, рационализаторлик таклифларини амалга ошириш ҳисобига 11 ой давомида комбинатда 79 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди. Бу маҳсулот таннархини арзонлаштиришга катта таъсир кўрсатди.

Комбинат аҳли КПСС XXIII съезди очиладиган кунгача янги йилнинг дастлабки квартал планини бажариб қўйиш учун ҳозир муҳим тадбирларни амалга оширмоқда.

И. РУСТАМОВ.

ПОЛИГРАФЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Оҳангарон шаҳридаги «Шахтёр Узбекистана» босмахонасининг коллективи йиллик планини муддатидан илгари, 15 декабрда бажарди. Ҳарф терувчилардан Н. Лопатина, Г. Вострикова ва М. Қурбонқуловалар съездолди мусобақасига қўшилиб, кундалик нормани 115—120 процентдан бажармоқдалар.

Босмахона зарур машина ва механизмлар билан тўла таъминланган. Полиграфчилар партия XXIII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш иштиёқида ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

И. АҲМЕДОВ.

Рамазон Наимов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари қўлидан чиқаётган моторлар ремонти сифати соз.

Бригададошлар етти йилликнинг сўнгги йили топшириғини Қўйлиқ ремонт-механика заводида биринчи бўлиб адо этиб қўйишган. Улар йил охиригача «ДТ-54» тракторининг яна 50 та двигателини ремонтдан чиқариб беришга аҳд қилишган. Суратда: бригада бошлиғи ўртоқ Р. Наимов.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Янги йилгача саноқли кунлар қолди. Ҳар бир коллектив ўзи қилган ишларни белгиланган тадбирлар билан таққослаб кўради, Ватанни янги зафарлар билан, янги меҳнат жасоратлари билан қувонтиришга ҳаракат қилади. Етти йилликни муносиб тугаллаётган совет кишисининг ғалаба рапортлари тобора кўпайиб бормоқда. Янги йил арафасида эгалланган шонли марралар тўғрисида республиканинг ҳамма жойидан хабарлар келиб турибди.

Главстройиндустрияга қарашли экспериментал механика заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари зиммасига мураккаб конструкциялар ишлаб чиқариш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш учун республикадаги темир-бетон заводларида ускуна ва машиналар тайёрлаб беришдан иборат қийин вазифа топширилган эди. Энди зўр меҳнат ва изланишлар орқада қолиб кетди. Меҳнатда яхши натижага эришилди — пайвандланган конструкциялар, ностандарт ускуналар ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан анча илгари бажарилди.

«Таштранспецстрой» трестининг коллективи катта меҳнат ғалабасига эришганлиги тўғрисида рапорт берди. Пудрат ишларининг йиллик плани анча ошириб адо этилди.—27 километр узунликда катта диаметрдаги шаҳар водопровод шохобчаси, 28 километр узунликда шаҳар канализация коллектори қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Чирчиқдаги бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатининг, Тошкентдаги 1-ремонт-механика заводининг ва бошқа корхоналарнинг коллективлари 1965 йилги давлат планларини муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар. (ЎзТАГ).

КОММУНИЗМНИНГ АКТИВ ҚУРУВЧИЛАРИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кеча Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда республика партия активининг «Ёшларни ғоявий-сиёсий тарбиялашни кучайтириш чоралари тўғрисида»ги қарорининг бажарилиши ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Бу ҳақда Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ **Х. Р. Мусахонова** доклад қилди.

Республика партия активининг шу йил сентябрь ойида бўлиб ўтган йиғилишида ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашни кучайтириш чоралари тўғрисида партиявий принципиал ва талабчан гаплар бўлди, дейди ўртоқ Мусахонова. Барча йигит-қизларнинг марксча-ленинча дунёқарашларини шакллантириш, комсомолларнинг сиёсий ўқиши масалалари йиғилиш қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Экономикамиз, маданиятимизни ривожлантиришдаги муваффақиятимиз, олиб бораётган улуғ ишимизнинг ғалабаси кўп жиҳатдан ёш авлодни тўғри тарбиялашга боғлиқ. Ёшларни революцион ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаш коммунистик ахлоқни шакллантиришда ғоят муҳим аҳамиятга эга. Ҳозирги вақтда ёшларни тарбия қилишда партия ташкилотлари ва жамоатчиликнинг роли ошиб бормоқда.

Республика партия активи йиғилиши қарорини бажараётган область партия ташкилотлари ёш авлодни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларини яхшилашда бирмунча ишлар қилдилар. Район, шаҳар партия комитетларининг пленумлари, шаҳар ва район партия ташкилотларининг актив йиғилишлари, кўпгина бошланғич партия ташкилотлари мажлислари бўлиб ўтди. Кейинги вақтларда партия, совет ва жамоат ташкилотлари ёшлар билан ишлашнинг турли-туман форма ва методларини қўллай бошладилар. Ўсиб келаётган авлодни ғоявий жиҳатдан тарбиялашнинг эски, синалган воситалари билан бир қаторда турмушнинг ўзи кўрсатаётган янги-янги форма ва методлари ҳам кенг қўлланилмоқда. Шаҳар ва қишлоқларимизда марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ишлари анчагина активлашди. Ёшларнинг ишчилар синфига қўшилиши, деҳқончилик ишларига тортилишини эсда қоларли тантаналар билан нишонлаш одатга айланиб қолди. Йигит-қизларимиз партия ва халқнинг шонли революцион ва меҳнат анъаналари руҳида тарбияланмоқда.

Комсомол тўйлари ўтказиш, вояга етганликни нишонлаш, тантанали равишда паспорт топшириш каби янги одатлар тобора кенг тарқалмоқда. Ёшларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришда интернационал учрашув, революцион шон-шараф клублари, қизлар клублари, маданият университетлари жиддий роль ўйнаётир. Уч авлод учрашуви, социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, малакали ишчилар билан учрашувлар, музика, поэзия, савол-жавоб кечалари ва бошқа қатор тадбирлар тез-тез ўтказилиб турипти.

Ёшлар билан ишлашнинг юқоридаги формалари областимизнинг Тошкент, Чирчиқ шаҳарлари, Юқори Чирчиқ ва бошқа районлари ҳамда қишлоқларида қўлланилиб келаётир. Бу тадбирлар ёшларни коммунизм ишининг актив жангчилари, ҳақиқий совет ватанпарварлари қилиб тарбиялашда муҳим роль ўйнамоқда. Бизнинг ёшларимиз умидларимизни шараф билан оқлайдилар. Улар коммунизм қурилишининг барча участкаларида жонбозлик кўрсатаётирлар. Область саноатида 46 минг ёш ишчи бор. Колхоз ва совхозларда 78 мингдан ортиқ йигит ва қиз ишлаб турибди. Шулардан 14 минги ВЛКСМ аъзоларидир. 1965 йили областда 518 механизациялашган комсомол-ёшлар звенолари тузилиб, улар 23 минг гектар ерга чигит экиб «оқ олтин» ундирдилар. Бу звеноларнинг кўпчилиги ҳар бир гектар ердан 30 центнердан ва ундан ошириб ҳосил кўтарди.

Совет кишиларининг ёш авлоди янги жамият қурувчиларнинг олдинги сафларида дадил боришаётир. Улар давлатимизнинг ривожланиши учун салмоқли ҳисса қўшишмоқда. Бу кекса авлоднинг муносиб ўринбосарлари, дунёқараши мустаҳкам, мушоҳадаси кенг кишилардир. Улар ғоявий жиҳатдан чиниққан, юксак ахлоқли, Ватанга садоқатли ва интернационал руҳи кучли кишилар бўлиб тарбияланмоқда.

Шу билан бирга, қайд қилади докладчи, умумий ютуқлар қаторида ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларидаги камчиликларни кўрмаслик мумкин эмас. Бизнинг партия ва комсомол ташкилотларимиз ёшлар билан олиб бораётган ишларида кўп вақт социал-иқтисодий ва сиёсий ҳодисаларнинг мураккаблиги ва кўпқирралилигини ҳисобга олмайдилар. Йигит ва қизларга жамиятнинг ривожланиш қонунларини чуқур ва ҳартарафлама тушунтирмайдилар. Буржуазия идеологларининг совет ёшлари онгига таъсир этиш, уларнинг коммунизм идеалларига бўлган ишончини сусайтиришга ҳаддан ташқари актив киришаётганлиги ҳамма вақт ҳам ҳисобга олинавермайди. Империалистлар идеологик диверсиянинг ҳар қандай форма ва методларидан ҳазар қилмайдилар. Улар бунинг учун катта пропагандистик аппаратни, кўпгина моддий ресурсларни, туристик алоқаларни, адабиёт ва санъатни ишга солмоқдалар. Баъзи йигит ва қизларимиз буржуа пропагандасининг бундай ниқобланган формалари моҳиятини яхши англамаган ҳолда уларга берилиш ҳоллари учрамоқда. Натижада сиёсий калтабинлик ва обивателлик кайфиятларига берилмоқдалар.

Шуни ҳисобга олиб идеология ишларимизда эришилган натижалар билан кифояланиб қолмаслигимиз керак. Лекин партия ташкилотларимиз ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашнинг барча мавжуд форма ва методларидан, катта имкониятлардан тўла фойдаланишмаётир.

Ёш авлодни меҳнатга лаёқатли қилиб тарбиялаш, унга шонли ишчилар синфининг революцион ахлоқини сингдириш жуда муҳим аҳамиятга эга. Партия бизга ҳамиша меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат билан қараш, кишиларни меҳнатда чиниқтириш идеология ишларимизнинг асосий маъносини ташкил этади, деб ўргатиб келди. Меҳнат тарбияси кенг маънода тушунилиши керак. У жисмоний ва онгли меҳнатнинг барча формаларини ўз ичига олади. Меҳнатнинг бутун коллектив ҳаёти, Ватанимиз фаровонлиги ва гуллаб-яшнаши учун қандай аҳамиятга эга эканлигини ҳар бир ёш ходимга тушунтириш лозим. Ишчилар синфини меҳнатга ҳурмат билан қараш руҳида тарбиялаш маркази асосан ишлаб чиқариш коллективлари, корхона, қурилиш, колхоз ва совхозлардир. Тошкент областининг кўпгина корхоналарида ёш ишчини революцион традицияларга содиқлик руҳида тарбиялаш унинг биринчи ишга келган куниданоқ бошланади.

Областимиздаги талай саноат корхоналари партия, комсомол ва жамоатчилик ташкилотлари ёш ишчининг меҳнатга қадам қўйган кунини яхши нишонлаш учун ҳаракат қилади. Масалан, Ўзбекистон металлургия заводи, Бекобод цемент комбинати, Бекободдаги 704-УНР коллективларида ишчи синфига қўшилган ёшларнинг дастлабки кунини тантанали равишда нишонлаш одат тусига кирган.

Октябрь революцияси заводидаги корхона тарихи музейини ташкил этиш тажрибаси маъқуллаш ва кенг ёйишга лойиқ. Бу музейда корхонанинг революцион ўтмиши тўғрисида кенг материаллар мужассамланган. Шунингдек, ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг перспективалари ва асосий йўллари кўрсатилган.

Кекса малакали кадрларнинг ёшларга оталик қилиши меҳнат тарбиясида тобора кенг ўрин олмоқда.

Шунинг билан бир вақтда кўпгина корхона партия, комсомол ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари ишда жиддий камчиликларга йўл қўйиб келишмоқда. Ёшларни тарбиялашда меҳнатнинг ролини тушунмаслик ҳоллари рўй бераётир. Ҳолбуки, меҳнат тарбияси партиянинг идеология ишини олиб боришда муҳим масалалардан ҳисобланади. Масалан, айрим раҳбарлар корхонага эндигина қадам қўйган ёшларнинг талаб ва эҳтиёжларига бефарқ қарайдилар. Уларда фақат ишчи кучини кўрадилар, холос. Бундай нотўғри муносабат ёш ишчиларнинг корхонадан бошқа корхонага кетиб қолишлари ва меҳнат интизомининг бузилишига олиб келиши муқаррар.

Ёшларнинг меҳнат фаолиятлари воситаларидан бири — уларни социалистик мусобақага жалб этиш ва коммунистик меҳнат ҳаракатига актив иштирок этишларини таъминлашдир. Бироқ бу ишда баъзи партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари формализм ва шовқун-суронга йўл қўймоқдалар. Социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши узоқ вақт текширилмайди. Унинг натижаси кенг оммалаштирилмайди.

Партия ва комсомол ташкилотларининг вазифаси ёшларни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялаш партиямизнинг идеология ишларида муҳим аҳамиятга эга эканлигини етарли баҳоламасликка барҳам беришдан иборатдир.

Ёшларнинг меҳнат фаолиятларини ривожлантиришда революцион анъаналардан фойдаланиш уларнинг сиёсий онгини оширади. Меҳнатда оммавий ижодкорликка чорлайди, ватанпарварлик ҳиссини уйғотади, шу билан коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш ишини тезлаштиради. КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага барча ёшларни жалб қилиш зарур.

Докладчи совет мактаби вазифалари устида ҳам тўхтаб ўтади. Мактаб коммунистик жамият кишиларини ҳар томонлама ривожлантириш ишида муҳим вазифани ҳал қилади. Бизнинг мактабларимиз, дейди ўртоқ Мусахонова, ёшларни коммунизм руҳида тарбиялаши, уларга янги жамият кишисига муносиб сифатларни сингдириши лозим.

Тарбиявий ва ўқув ишларини яхши ташкил этган ва бу билан ўқиш процессида ҳам, ўқувчиларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда ҳам муайян ютуқларни қўлга киритаётган педагогик коллективлар, партия ва комсомол ташкилотларини кўплаб мисолга келтириш мумкин. Мазкур ўқув юртлари коммунизм кишисини тарбиялаш каби улуғвор вазифани бажаришга сидқидилдан ёндошмоқдалар.

Ўқувчиларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларини олиб боришда кўпгина форма ва методлар муваффақият билан қўлланаётган мактаблар жуда кўп. Областимизнинг шаҳар ва районларидаги кўпгина мактабларда ўқувчиларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда бой тажрибалар тўпланди. Вазифа ана шу яхши тажрибаларни кенг ёйиш, ишимиздаги формализм, шаблон каби ғовларни олиб ташлаб, мактаб болаларини энг олий ғоявий даражада тарбиялаш учун ҳаракат қилишдан иборат.

(Давоми иккинчи бетда).

Республика партия-активи йиғилишининг ёшларга ғоявий-сиёсий тарбия беришни кучайтириш чоралари юзасидан белгилаган тадбирларни амалга оширайлик.

Савдо ходимларининг муваффақияти

Жонажон партиямизнинг XXIII съездини муносиб нишонлаш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилган область савдо ходимлари етти йилликнинг сўнгги йилини катта муваффақият билан якунламоқдалар. Савдо ходимлари йиллик товар обороти планини муддатидан анча олдин бажардилар.

Улар муддат охиригача аҳолига пландагидан ташқари яна 4 миллион сўмлик товар сотиш юзасидан социалистик мажбурият олишди.

* * *

Область матлубот жамияти ходимлари ҳам 27 декабрда чакана товар обороти бўйича йиллик планни бажарганликлари ҳақидаги рапортга имзо чекдилар. Бу йил қишлоқ аҳолисига 215.532 минг сўмлик саноат ва озиқ-овқат моллари сотилди.

Етти йилликнинг сўнгги йилида қишлоқ кооператорлари аҳолига 1964 йилдагига қараганда анча кўп холодильник, кир ювиш машиналари, телевизор, радиоприёмник ва бошқа буюмлар сотдилар. Товар обороти бу йил ўтган йилдагидан 11,4 процент ортиқ бўлди.

Матлубот жамияти системасидаги умумий овқатланиш корхоналарининг ходимлари йиллик планни муддатидан беш кун олдин адо этдилар.

Область матлубот кооперациясининг ходимлари келаси йил биринчи квартали планини юксак кўрсаткичлар билан адо этиб, партия XXIII съездини муносиб кутиб олишга аҳд қилдилар.

ЭКОНОМИКАНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

Область партия ва совет активлари учун Тошкент область партия комитети томонидан ташкил этилган экономика билимлари университетининг машғулотлари давом этяпти. Идеология ходимлари факультетидан сўнг саноат ва қишлоқ хўжалиги факультетларида ҳам ўқишлар бошланди. Область партия комитетининг секретари ўртоқ А. С. Пономарёв шаҳар ва район партия комитетлари секретарлари, район қишлоқ хўжалиги бошқармалари бошлиқлари, меҳнаткашлар депутатлари Советлари шаҳар ва район ижроия комитетлари раислари ва секретарлари олдида нутқ сўзлади. Ўртоқ А. С. Пономарев тингловчиларни 8 ойга мўлжалланган машғулотнинг мақсад ва вазифалари, унинг программаси билан таништирди. Машғулотлар ҳар ойда бир марта ўтказилади.

Саноат ва қишлоқ хўжалиги факультетларининг қўшма машғулотида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг лектори Е. М. Блок «Халқаро аҳвол» деган темада лекция ўқиди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экономика институтининг директори, иқтисод фанлари доктори, профессор О. Жамолов «Социализмнинг иқтисодий қонунлари ва улардан коммунистик қурилиш тажрибасида фойдаланиш» деган мавзуда доклад қилди. Тингловчилар халқ хўжалиги институти сиёсий иқтисод кафедрасининг мудири, профессор О. Аминов ва олий партия мактаби қишлоқ хўжалик экономикаси кафедрасининг мудири Н. Г. Сапильников ўртоқларнинг докладларини ҳам қизиқиш билан тингладилар.

Совет Иттифоқи делегациясининг ВДРга қиладиган визити тўғрисида

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети ва Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоси, Марказий Комитет секретари А. Н. Шелепин бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегацияси яқинда Ханойга жўнайди.

КОММУНИЗМНИНГ АКТИВ ҚУРУВЧИЛАРИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

(Боши биринчи бетда).

Йил сайин ўқитувчилар сони кўпайиб бормоқда. Уларнинг аксарияти дарс бераётган мактабларда синфда қолувчилар йўқ деярли. Юксак педагогик талабчанлик, болаларга ҳурмат, уларнинг куч ва қобилиятларига чуқур ишонч, ҳар бир ўқувчига индивидуал ёндошиш, қолоқ ўқувчиларга ўз вақтида ёрдам бериш, ота-оналар билан яқин алоқада бўлиш, дарслардан ташқари машғулот ўтказиш, тарбиявий ишларни муттасил олиб бориш ўқитувчиларимизнинг кўпчилигида одат тусига кирган.

Бироқ, ўқув-тарбия ишларида, ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда муҳим камчиликлар ҳам бор. Айрим партия ташкилотлари ва халқ маорифи органлари ўз ишларига яхши диққат қилмай қараётганликлари натижасида синфда қолиш фактлари рўй бермоқда. Ўтган йили синфда қолувчилар барча ўқувчиларнинг 5,6 процентини ташкил этди. Мактабларни тамомлаб чиқаётган кишилар ўртасида рус тили, математика, физика, химия ва чет тиллардан паст даражада билим олганлар ҳам бор.

Мактабларда жамиятшунослик, тарих, адабиёт каби ёшларда илмий дунёқараш, коммунистик эътиқодликни шакллантирадиган фанларни ўзлаштиришдаги камчиликлар кишини ҳайратга солади. Бундай фанларни ўқитиш ҳозирги куннинг воқеалари билан боғланмайди. Баъзи ўқитувчилар ўқув китобида нима ёзилган бўлса шуни айтиб берадилар, холос. Кундалик сиёсий ҳаёт юзасидан ёшларда туғилаётган саволларга жавоб бермайдилар.

Ўқитувчи бизнинг фарзандларимизнинг, ёшларнинг маслаҳатдоши ва тарбиячисидир. Унга коммунизм ишининг оташин жангчилари, кекса авлоднинг муносиб ўринбосарларини тарбиялаш каби катта ва муҳим иш юкланган.

Мамнуният билан шуни қайд қилиш кераккн, аксарият ўқитувчиларимиз бу олижаноб ишга юксак жавобгарлик ҳисси билан ёндошмоқдалар. Улар барча куч ва ғайратларини халқ маорифи равнақи учун сарфлаётирлар.

Лекин мактабларда ҳали ҳам шундай ўқитувчилар учраб турадики, уларга болалар тарбиясини ишониб топшириб қўйиш мумкин эмас. Бундай ўқитувчиларнинг ўзлари жуда қолоқ бўлиб, билимларини такомиллаштириш ўрнига ўтмишнинг қолоқ урф-одатларига амал қиладилар.

Буни қандай изоҳлаш мумкин? Аввало, нуқсон ғоявий-тарбиявий ишларнинг бўш қўйилганлигида. Мактабларнинг партия ва комсомол ташкилотлари, шаҳар ва район партия комитетларининг педагогик коллектив фаолияти устидан муттасил контроллик олиб бормаганликлари, педагогик кадрларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларига етарли аҳамият бермаётганлигидадир.

Ўқитувчининг обрўси ва ролини ҳар тарафлама ошириш керак. Шаҳар, район партия комитетлари, мактабларнинг бошланғич партия ташкилотлари ўқитувчи кадрларнинг ғоявий-сиёсий ва эстетик тарбияси устидан доимий суратда ғамхўрлик қилишлари, педагогик ишга тасодифан кириб қолган кишиларнинг ишлашларига йўл қўймасликлари керак.

Тошкент олий ўқув юртларининг қишлоқ ўқитувчиларига оталик қилиш каби яхши ташаббусларини кенг ёйиш лозим. Олий ўқув юртларининг тажрибали ўқитувчилари иштирокида районларда семинарлар, текширишлар ўтказиш қишлоқ педагогик кадрларининг маданияти ва фаолиятини яхшилашга катта ёрдам бермоқда.

Партия ташкилотлари болаларни тарбиялашда мактаб ва оиланинг жавобгарлигини оширишлари лозим. Ота-оналарга оилада бола тарбиясида йўл қўйилган камчиликлар учун партия, давлат ва халқ олдида жавобгар эканликларини уқтириш керак.

Яқин вақтлар ичида ёшларни кечки мактабларда ўқитишнинг перспектив планларини ишлаб чиқиш керак. Ёш ишчилар, колхоз ва совхоз ёшларининг ана шундай мактабларда ўқишини тўла таъминлаш зарур.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, халқ маорифи органлари, корхоналар, колхоз-совхозлар ва муассасаларнинг раҳбарлари ёшларни ўқитиш ишига муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган вазифа деб қарашлари ва мактабларда ёшларнинг муваффақиятли ўқишлари учун барча шароитларни яратиб беришлари керак.

Докладчи халқ маорифи область бўлими ва унинг жойлардаги органлари ишида жиддий камчиликлар мавжудлигини қайд этди. Кадрларга нисбатан етарли талабчанлик йўқ, педагогик коллективларга ўз вақтида методик ва амалий ёрдам бериб турилмаётганлигини танқид қилади. Халқ маорифи органлари раҳбарлари мактабларда тез-тез бўлиб турмайдилар, илғор тажрибани ўрганиб, уни оммалаштирмайдилар. Партия, совет, комсомол ташкилотлари билан узвий ҳамкорликда иш олиб боришлари зарур.

Докладда студентларни тарбиялаш масаласига катта ўрин берилади. Ўртоқ Мусахонова республика партия активи йиғилишида олий ўқув юртлари эришилган ютуқларга эришилганлигини қайд қилиш билан бирга олий ўқув юртлари ва ўрта махсус ўқув юртлари ишидаги камчиликларга ҳам батафсил тўхталиб ўтади. Студентларни тарбиялаш масаласи, деб қайд қилади нотиқ, партия ташкилотлари ва уларнинг кундалик олиб бораётган сиёсий ва ташкилотчилик соҳасидаги ишларининг асосини ташкил этиши керак. Студент-ёшларни фанга ижодий муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш лозим. Уларни ўз касбларига муҳаббат қўйишга, мустақил меҳнат қилишга, фикрлашга ўргатиш керак. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари она-Ватанга юқори малакали, партия ва Ватан ишига ҳамиша содиқ бўлган кадрларни етказиб бериши зарур.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда маданий-оқартув муассасалари, адабиёт, санъат, матбуот, радио ва телевидениенинг роли ғоят муҳимдир. Уларнинг зиммасига янги кишини тарбиялашда партиямизга актив ёрдам бериш, ёш авлоднинг онгига юксак эстетик қарашларни сингдириш, уларни марксча-ленинча дунёқарашга ўргатиш, йигит-қизлар онгидаги ва ахлоқидаги эскилик сарқитларини батамом йўқотишга ёрдам бериш вазифалари юклатилгандир.

Кейинги йилларда областда маданий-оқартув муассасалари тармоғи бир мунча кенгайди. Ҳозир бизда 244 клуб, 430 та стационар ва кўчма кино установкалари, 845 кутубхона, 6 музей ишлаб турибди.

Кўпгина маданий-оқартув муассасалари мазмунли ва баракали иш олиб бормоқдалар. Улар ўз фаолиятларида ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашга катта эътибор бермоқдалар.

Кейинги вақтларда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари тарбиявий ишларни йўлга қўйишда кино хизматидан анча дуруст фойдалана бошладилар. Киноларнинг репертуарларидан совет ва қардош социалистик мамлакатлар киностудиялари томонидан ишлаб чиқилган фильмлар кўпроқ ўрин ола бошлади. Ёшларнинг ҳаётига бағишланган энг яхши совет фильмлари тематик кинофестиваллари тез-тез ўтказиб турилибди.

Бироқ, маданий-оқартув ишларида ҳали ҳам расмиятчиликка, у ёки бу тадбирни ўтказишда сон орқасидан қувишга йўл қўйилаяпти, амалга оширилаётган тадбирларнинг ғоявий-мазмунига путур етказилмоқда.

Кўпгина маданий-оқартув муассасалари фаолиятсизлик кўрсатаётирлар. Улар асосан ўз фаолиятларида кинофильмлар кўрсатиш билан чегараланиб қолмоқдалар.

Касаба союз область совети маданий-оқартув муассасалари касаба союзлари иши билан, айниқса қишлоқ жойлардаги иш билан ҳар тарафлама қизиқишлари керак. Қишлоқ жойларда касаба союзларнинг тарбия соҳасидаги ишларини ҳар тарафлама жонлантириб юбориш учун барча шарт-шароитлар ва моддий имкониятлар бор.

Бизда ойлаб, йиллаб қулфлоғлик турадиган клублар озмунча эмас. Булардан кўпинча омбор сифатида ҳам фойдаланадилар.

Кўпгина колхозларнинг ҳалигача ўз клубларига, кинофильмлар кўрсатадиган жойларга, кутубхоналарга эга эмаслиги ташвиш туғдирмоқда. Бу камчилик шунга олиб келмоқдаки, қишлоқ ёшларининг маданий эҳтиёжлари, айниқса, колхоз ва совхозларнинг узоқ участкалари ва бўлимларида яшовчи ёшларнинг эҳтиёжларини қондиришда қийинчиликларга дуч келишяпти.

Бундай аҳвол, афсуски ҳатто иқтисодий жиҳатдан анча бақувват бўлган, йилдан-йилга кўплаб даромад олиб келаётган хўжаликларда ҳам кўзга ташланади. Бу камчиликни тузатиш учун кескин чора кўриш керак. Қишлоқ меҳнаткашларининг маданий эҳтиёжларини қондиришдек муҳим ишни менсимасликка барҳам бериш пайти келди.

Маълумки, ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда кутубхоналарнинг роли каттадир. Бизнинг кутубхоналаримиз ана шу соҳада сермаҳсул ишларни олиб бориш учун барча имкониятларга эга. Кўпгина кутубхоналар бу соҳада яхши ишларни олиб бормоқда. Бироқ, ҳамма кутубхоналар ҳам ёшларни тарбиялаш ўчоғига айланган деб айтолмаймиз.

Кино хизмати кўрсатиш соҳасида ҳам анчагина камчиликлар бор. Бу дастлаб репертуарларни планлаштиришда кўринади. Шундай ҳоллар ҳам бўладики, баъзан кино ходимлари савдогарчилик йўлини тутадилар. Оқибат натижада экранларимизда баъзан ғоявий жиҳатдан саёз ҳар хил фильмлар ўрин олиб келади.

Кино-театрларда тематик фестиваллар, фильмлар муҳокамаси, томошабинлар конференциялари ҳали ҳам жуда кам ўтказилади. Область матбуотида фильмларга рецензиялар деярли берилмайди.

Кино-театрлар ишидаги энг катта камчиликлардан бири шуки, болалар учун мўлжалланган бирорта ҳам кино сеанслари кам уюштирилади. Ёшлар учун мўлжалланган кинофильмлар кўпинча намойиш қилинмайди. Бундай камчиликка кескин барҳам бериш керак.

Тошкент телевидение студияси ҳам кино репертуарлари танлашда кўпинча пала-партишликка йўл қўймоқда. Оқибат натижада «Зангори экран» орқали ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашга ҳеч қандай ёрдам бермаган, катта экранларда намойиш қилинганида томошабинлар томонидан салбий баҳоланган кинофильмлар кўрсатилмоқда. Бу, албатта, ёшларимизни ғоявий-сиёсий ва эстетик жиҳатдан тарбиялаш ишига ҳеч қандай ёрдам бермайди.

Маданий-оқартув муассасалари ишидаги камчиликни тугатиш, уларнинг ҳар тарафлама мазмунли ва таъсирли иш олиб боришлари учун зарур чораларни кўриш керак. Комсомол амалда маданий-оқартув ишларининг ташкилотчиси бўлсин. Бунинг учун маданий-оқартув муассасалари кинотеатрлар ишидан фойдаланиши керак.

Докладчи етарли ташаббус ва ташкилотчилик кўрсатмаётганлиги, маданий-оқартув ишларини йўлга қўйишда янги усул ва методлардан фойдаланмаётганлиги, маданий-оқартув ишларини яхшилаш билан боғлиқ бўлган принципиал масалаларни ҳал қилишда сусткашлик қилаётганлиги учун область маданият бошқармасига ҳам жиддий эътирозлар билдиради. Область кинофикация бошқармаси, область касаба союзлари совети ҳам аҳолига кино хизмати кўрсатиш соҳасидаги ишини тубдан яхшилаши керак.

Шунга эришиш керакки, яқин вақтлар ичида бекор туриб қолаётган бирорта ҳам клуб бўлмасин. Ҳар бир колхоз ва ҳар бир совхоз ўз клубига, ўзининг стационар кино-установкалари ва кутубхонасига эга бўлсин. Партия, совет, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари бу ишни амалга оширишга катта давлат аҳамиятига эга бўлган вазифа деб қарасинлар.

Республика партия активи йиғилишида ёшларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашга катта аҳамият берилган эди. Ёшлар ўз мамлакатлари, ўз республикаларининг тарихини яхши билишлари, ўз халқларининг янги жамият қуриш учун олиб борилган курашларда қаҳрамонликлар кўрсатганлиги билан фахрланишлари керак. Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда Совет Иттифоқи халқларининг аҳлоқий, сиёсий бирлиги ва дўстлиги вужудга келди. Халқлар дўстлиги — партиямиз қўлга киритган катта ғалабадир. Бундан буён бизнинг идеология ишларимизнинг барча форма ва методлари ёшларни социалистик интернационализм, улуғ рус халқига, мамлакатимизнинг барча халқларига, жонажон Ватанимиз, Коммунистик партияга чексиз муҳаббат ва ҳурмат руҳида тарбиялашга қаратилмоғи лозим.

Биз ёшларни ўз Ватанларининг ҳақиқий ҳимоячилари, социализм қўлга киритган улуғ ғалабаларнинг қўриқчилари руҳида ўстиришимиз керак. Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларимизни тубдан яхшилашимиз, ДОСААФ ташкилотлари фаолиятини активлаштиришимиз. Совет армияси жангчилари билан алоқани мустаҳкамлашимиз керак.

Ҳаммамизга маълумки, бизнинг мамлакатимизда диннинг социал илдизига аллақачон болта урилган. Бироқ ҳали ҳам диний қарашлар ва диндорларнинг таъсири баъзан сезилиб туради. Бу таъсирга баъзан бизнинг баъзи ёшларимиз ҳам берилиб қолмоқдалар.

Бироқ, коллективлар ўртасида атеистик ишлар суст олиб борилмоқда. Динга қарши курашда ҳар хил усуллардан фойдаланиш зарур. Ҳужумкор илмий атеистик пропагандани кучайтириш керак, янги совет анъаналарини тобора кенг жорий қилиш зарур. Тўйлар янгичасига ўтсин, балоғатга етганлик ва туғилган кунни нишонлашга ва бошқа тадбирларни амалга оширишга катта эътибор бериш керак.

Кундалик матбуотимиз, «Билим» жамияти ўзининг ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш соҳасидаги ишларини активлаштиришлари талаб этилади. Газета саҳифаларида ва лекция пропагандасида ёшлар тематикасига катта ўрин берилади. Ёшларни совет ватанпарварлиги руҳида, она-Ватанга ва партияга муҳаббат ва садоқат, пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашга ёрдам берадиган мазмунли, содда ва тушинарли тилда ёзилган мақолалар, лекция ва суҳбатлар айниқса зарур.

Докладчи Тошкент радиоси ва телевидениеси томонидан ёшлар учун берилаётган кўпгина эшиттиришларни танқид қилади. Бу эшиттиришларнинг кўпи ҳали ҳам яхши мазмунга эга эмас, замонамизнинг энг актуал ва ўткир проблемалари кўтарилмайди, улар тингловчилар ва томошабинларни ҳаяжонлантирмайди.

Театрлар ва концерт ташкилотлари ҳам ёшлардан қарздор бўлиб қолмоқдалар. Уларнинг репертуарларида юксак ғоявий асарлар кам. Бу асарлар ёшларни юксак коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашга ёрдам бермайди.

Ижодий ташкилот ва муассасалар республика партия активи йиғилиши қарорига амал қилаборйб ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ўз ишларини ҳар тарафлама яхшилаш учун курашдилар.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда физкультура ва спортнинг роли ҳам озмунча эмас. Физкультура ва спорт билан кўплаб йигит ва қизларимизнинг шуғулланишига эришиш зарур.

Спорт жамиятлари область совети ва унинг ташкилотлари ва область халқ маорифи бўлими областдаги болалар спорт мактабининг ишини кескин яхшилаш ва уни юқори малакали спортчи кадрлар тайёрлаш ўчоғига айлантириш учун зарур чораларни кўрсинлар. Қишлоқда спорт майдончалари ва спорт базалари қурилишини йўлга қўйиш учун ҳам ташаббус кўрсатиш зарур.

Шуни ҳаммавақт эсда тутиш керакки, дейди ўртоқ Мусахонова бизнинг ҳозирги ёшларимизнинг дунёқарашлари, характерлари урушдан кейинги йилларда шаклланган бўлиб, улар кекса авлодларимизнинг бошдан кечирган суронли йилларни, ҳаёт мактабини ўтамаганлар, шунинг учун ҳам айрим ёшлар ҳозирги турмуш, ҳозир ҳаёт қандай қийинчиликлар билан қўлга киритилганлигини яхши тасаввур қила билмайдилар. Шунинг учун бўлса керак баъзи беқарор ёшлар зарарли буржуазия идеологиясининг таъсирига осонликча бериладилар, енгил-елпи ҳаёт кечиришга, жамиятдан мумкин қадар кўп нарсани юлиб-юлқиб олишга, бошқача қилиб айтганда ишламасдан тишлашликка ҳаракат қилади.

Безорилик, ичкиликбозлик, жиноятга қўл уриш, текинхўрлик, бебошликнинг асл сабабларини бизнингча, ана шундан қидириш керак. Ана шундай ҳоллар содир бўлаётган корхона, колхоз-совхоз ва муассасалар ҳамда олий ўқув юртларининг раҳбарлари бунинг учун қатъий жавоб беришлари керак.

Бундай ҳолларнинг бўлмаслиги учун партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, маъмурий органлар, ота-оналар жамоатчилиги, мактаб ва ўқув юртларининг педагогик коллективлари узвий ҳамкорликда иш олиб борсинлар. Шаҳар ва район ижроия комитетларининг балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш бўйича комиссиялари, болалар хоналари ва хотин-қизлар советларининг фаолиятини ҳар тарафлама активлаштириш керак.

Бизнинг жамиятимизда комсомол олиб борадиган тарбиявий ишларнинг роли ғоят катта. Комсомол партия раҳбарлигида иш олиб бориб юксак онгли, эл манфаати йўлидаги ҳар қандай ишларга қодир, коммунизм қуриш ишига содиқ кишиларни тарбиялайди.

Областдаги кўпгина комсомол ташкилотлари бу вазифани жуда яхши уддаламоқдалар. Бундай ташкилотларда ёшлар коммунизмнинг ажойиб мактабини ўтамоқдалар. Ёшлар ўз коллективлари ҳаётида актив қатнашиб энг яхши одатларни: хўжаликни бошқариш, жамият ишини бошқаришни, ўрганмоқдалар, сиёсий жиҳатдан етук кишилар бўлиб тарбияланмоқдалар.

Областимизда комсомол катта кучга эга. Қурилиш ва саноат ташкилотларидаги 556 бошланғич комсомол ташкилоти, 45720 комсомолни; колхоз ва совхозлардаги 167 комсомол ташкилотлари 14 минг ВЛКСМ аъзосини бирлаштиради.

Биз шуни қувонч билан қайд қиламизки, — дейди докладчи,— комсомолларнинг кўпчилиги бевосита моддий бойлик ишлаб чиқариш билан шуғулланадилар. Улар меҳнатда фидокорлик намуналарини кўрсатиб социалистик мусобақа ғолиблари сифатида ўрнак бўлмоқдалар.

Шу билан бирга эътироф қилиш керакки, кейинги йилларда комсомол ишида ҳаддан ташқари маъмурий хўжалик тадбирларига берилиб кетиб, ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтириш масаласи оқсаб қолди. Кўпгина комсомол ташкилотлари хўжалик ишлари билан бўлиб, ташкилий-сиёсий, тарбиявий ишларни унутиб қўйганликлари бизни ташвишлантирмаслиги мумкин эмас.

Область комсомол комитети, шаҳар ва район комсомол комитетлари ва комсомол ташкилотлари ҳали ҳам ёшларнинг сиёсий ўқувини ташкил қилиш масаласи билан кам шуғулланмоқдалар. Машғулотларнинг ғоявий юксак бўлиши, бу машғулотларда барча комсомолларнинг иштирок этишини таъминламаётирлар. Бунинг сабаби кўпгина комсомол, ташкилотлари, район, шаҳар комсомол ташкилотлари ташкилотчилик ишларининг сустлигидадир. Уларнинг иш усуллари ва методларида конкретлик етишмайди. Аниқ бир мақсад мўлжал қилиб олинмайди. Ҳар хил турдаги ҳужжатлар, йиғилиш, справкалар тўплаш, мажлислар ва кенгаш ўтказиш учун кўп куч ва вақт сарф бўлади. Буларнинг ҳаммаси ёшлар ишини жонлантириб юборишга ҳалақит беради, албатта. Шундай экан, комсомол ташкилотлари фаолиятини ҳар тарафлама яхшилашимиз, уларнинг ташаббускорлигини оширимиз керак. Бунинг учун эса ўз навбатида комсомолга партия раҳбарлигини ҳар тарафлама кучайтириш ва такомиллаштириш талаб қилинади. Коммунистлар зиммасига комсомолларнинг активлигини, уларнинг мустақиллигини ошириш вазифаси юклатилади.

Областимиздаги кўпгина партия ташкилотлари комсомолга раҳбарлик қилишда ана шу талабларни ҳисобга олган ҳолда иш юритмоқдалар.

Бироқ, кўп ҳолларда комсомолга партия раҳбарлиги талабга жавоб бермайди. Баъзи бир партия ташкилотлари кейинги йилларда комсомол ташкилотларига мутлақо раҳбарлик қилмай қўйганлар. Улар комсомоллар зиммасига соф хўжалик масалаларини ҳал қилишни топширадилару, лекин уларнинг куч ва ғайратини ғоявий-сиёсий ишларни кучайтиришга жалб қилмайдилар.

Докладчи Оққўрғон, Оржоникидзе, Бўка районлари партия комитетларининг комсомолга раҳбарлик соҳасидаги ишини танқид қилади.

Баъзи бир партия комитетлари комсомолга раҳбарлик соҳасидаги ўз вазифаларини ҳаддан ташқари «соддалаштириб олганлар», бу айниқса бошланғич партия ташкилотларига тааллуқлидир. Баъзи бир бошланғич партия ташкилотлари ўз йиғилишларида ёшлар билан ишлашни деярли муҳокама қилмайдилар. Улар бу ишни баъзи бир коммунистларнинг зиммасига юклаб қўядилар. Бу коммунист комсомол мажлисида, ҳар хил йиғилишларда иштирок этади, холос. Бошқача қилиб айтганда, бутун партия ташкилотининг, барча коммунистларнинг иши бўлган комсомолга раҳбарлик вазифаси фақатгина бир кишининг зиммасига юклаб қўйилади холос.

Эндиликда комсомолга бундай раҳбарлик қилишга сира йўл қўйиб бўлмайди. Партия ташкилотлари комсомолга раҳбарлик қилишнинг ҳар хил форма ва усулларидан фойдаланишлари керак. Комсомол кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш партия ташкилотларининг диққат марказида бўлсин. Комсомол ташкилотларига ва комитетларига яхши тайёргарликка эга бўлган, ёшлар билан жонли ва мазмунли иш олиб бориш қобилиятига эга бўлган камтар, ишчан, юксак аҳлоқли коммунистлар ва комсомоллар секретарлик қилсинлар.

Партия ташкилоти комсомолга кундалик ғамхўрлик кўрсатганидагина, ёшларни тарбиялаш масаласи билан узлуксиз шуғулланганидагина кўзлаган мақсадга эришиши мумкин. Партия ташкилоти комсомол активларининг ҳаёти билан қанчалик чуқур танишса, комсомолларнинг иши шунчалик жонланаборади.

Биз улуғ коммунизм қурилиши даврида яшамоқдамиз, — дейди ўз докладининг охирида ўртоқ Мусахонова.—Бу ёшлардан ўзларининг бутун куч ва ғайратларини, қобилиятларини ишга солишни талаб этади. Ҳозирги ёшлар зиммасига коммунизм қуришдек юксак ва олижаноб вазифа юклатилган. Бизнинг ёшларимиз шу билан ҳам бахтиёрдирларки, улар Ленин васият қилган ишни амалга оширмоқдалар. Ёшларимиз шунинг учун ҳам фахрланадиларки, партия, совет ёшлари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Биз ишонамизки, ёшлар Ленин партиясининг ва бутун совет халқининг юксак ишончини оқлаб, коммунизм қуриш ишига муносиб ҳисса қўшадилар.

* * *

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. М. Муҳамедов,** Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти ректори **С. Пўлатов,** Фрунзе район партия комитетининг секретари **Н. Г. Захарина,** Тошкент область ижроия комитети жамоат тартибини сақлаш бошқармасининг бошлиғи **М. Ш. Шералиев,** ЎзЛКСМ область комитетининг секретари **Л. В. Лаврина,** Октябрь революцияси заводи директори **Р. Т. Тадулевич,** радио лампа заводи партия комитетининг секретари **В. Г. Локшина** ЎзССР ҳарбий комиссариати сиёсий бўлимининг бошлиғи **И. П. Кургузов,** Янгийўлдаги Ленин номли колхоз партия комитетининг секретари **Б. Холмирзаев,** Оҳангарон шаҳар ижроия комитетининг раиси **А. Ғуломов** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

ГДР ташқи ишлар министрлигининг баёноти

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили Сеулда муносабатларни «нормаллаштириш» тўғрисидаги Япония-Жанубий Корея шартномасининг ратификацион ёрлиқларини айирбошлаш муносабати билан баёнот берди. Бу шартнома ва унга тегишли бўлган битимлар, дейилади баёнотда, бутун Кореяга ва барча корейс халқи манфаатларига тааллуқли бўлган масалаларни ўз ичига олади, шунинг учун бу шартнома масаласи Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг иштирокисиз ҳал этилиши мумкин эмас.

Япон халқи ва Жанубий Корея аҳолисининг туб манфаатларига зид бўлган бу битимлар, дейилади баёнотда, Шарқий-Шимолий Осиё мамлакатларининг ҳарбий блокини вужудга келтириш йўлида қўйилган янги қадам бўлади ва Осиёдаги тинчликни хавф остида қолдиради.

ПЛАНЕТАМИЗ ХАБАРЛАРИ

ҲИНДИСТОН МАТБУОТИ ТОШКЕНТДАГИ УЧРАШУВ ҲАҚИДА

ДЕҲЛИ, 27 декабрь. ТАСС мухбири О. Плешов хабар беради:

Тошкентдаги музокаралар қайси йўлдан ривожланиб боради, Ҳиндистон билан Покистон раҳбарлари ўзаро бир битимга келадиларми, — деган масалалар ҳозир Ҳиндистонда ҳамманинг хаёлини банд қилмоқда.

Мамлакат жамоатчилиги бир нарсага, яъни Ҳиндистон Бош Министри Шастри билан Покистон Президенти Аюбхоннинг Тошкентдаги учрашуви иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш учун кенг имкониятлар очиб беражагига қатъий аминдир, деган фикрни Ҳиндистон матбуоти тез-тез таъкидлаб ёзмоқда.

«Тошкентдаги учрашувнинг мазмуни, — деб ёзди «Пэтриот» газетаси, — Осиёда тинчликни мустаҳкамлаш ҳамда Ҳиндистон билан Покистон экономикасини тараққий эттиришдан иборатдир...» Бу учрашув «барча низоли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш имконияти борлигига бошқатдан ишонч туғдира олади».

Ҳиндистондаги сиёсий партиялар Ҳиндистон-Покистон жанжалида қандай позиция тутаётганлигидан қатъи назар, уларнинг аксарий кўпчилиги бўлажак учрашувни Ҳиндистон билан Покистон ўртасига совуқчилик солиб қўйган проблемаларни бартараф этиш учун қулай вазият вужудга келтиришга қаратилган тадбир, деб табрикламоқда. Турли йўналишлардаги матбуот органлари Қўшма Штатлар Вьетнамда хунрезлик урушини авж олдираётгани устига Ҳиндистон-Покистон жанжали кескинлашиб кетса, буни кўрган агрессив кучлар фақат ҳаддидан ошиши мумкин, деган гапларни ёзмоқда. Ҳиндистон-Покистон ўртасидаги душманлик ўчоғида ёниб турган ўтни, деб уқтирмоқда улар, ҳар на қилиб бўлса ҳам, ўчириш зарур.

Ҳиндистон матбуоти Совет Иттифоқининг Тошкентдаги учрашувни тайёрлашдаги ролига алоҳида эътибор бермоқда. СССР Ҳиндистон билан Покистоннинг тинчлик ва яхши қўшничилик вазиятида ҳаёт кечиришини кўришга сидқидилдан интилаётганлиги ҳеч кимда шак-шубҳа туғдираётгани йўқ. Бу интилишда, деб таъкидлайди ҳафталик «Мейнстрим» газетаси, Совет Иттифоқининг ҳар иккала мамлакатга хайрихоҳлик билан қараётганлиги кўриниб турибди.

НЕПАЛ ТОШКЕНТДАГИ УЧРАШУВНИ ТАБРИКЛАЙДИ

КАТМАНДУ, 27 декабрь. (ТАСС). Непал ташқи ишлар министри К. Биста Ҳиндистон Бош Министри Шастри билан Покистон Президенти Аюбхон ўртасида Тошкентда олиб бориладиган музокараларни табриклади. Министр Непал информация агентлигининг мухбири билан қилган суҳбатида музокаралар Ҳиндистон билан Покистон ўртасига совуқчилик солиб қўйган ихтилофларни тугатишга ёрдам бергай, деб умид билдирди. «Биз, — деди министр, — икки мамлакат раҳбарларининг учрашуви Тошкентда ўтказилаётганидан ғоят мамнун бўлмоқдамиз. Непал Совет Бош Министри А. Н. Косигиннинг куч-ғайратларини ғоят қадрлайди, шу туфайли мазкур учрашув ҳозир реал бўлиб қолди».

ВЬЕТНАМДА ЖАНГЛАР ЯНА БОШЛАНИБ КЕТДИ

НЬЮ-ЙОРК. АП агентлиги хабар беради: якшанба кун эрталаб АҚШ қўшинлари Жанубий Вьетнамнинг ватанпарвар кучларига қарши уруш ҳаракатларини яна бошлаб юбордилар. Америка матбуотида босилган хабарларда айтилишича, «ўт очишни тўхтатиш» учун белгиланган 30 соатлик с.б.т ичида Жанубий Вьетнам партизанлари билан бир неча марта тўқнашувлар бўлиб ўтган. Шу тўқнашувларда Америка қуролли кучлари самолётлардан ва танклардан фойдаланганлар.

Сасебо меҳнаткашларининг норозилиги

ТОКИО. Американинг атом сув ости кемаси «Планжер» Сасебо портида бир ҳафта туриб йўлга чиққанида бу чақирилмаган меҳмонни порт меҳнаткашлари ғазабли шиорлар кўтариб «кузатиб» қўйдилар.

Якшанба куни Сасебо гражданларининг норозилик митингида бу порт Американинг атом базасига айлантирилаётганлигига қарши, АҚШ Японияни Вьетнамдаги жиноятчи урушга тортишга интилаётганлигига қарши ғазаб сўзлари янгради. Парламент депутатлари, ишчилар, Сасебонинг оддий кишилари Япония ҳукуматидан АҚШ атом сув ости кемаларининг бу портга келишига чек қўйишни талаб қилдилар.

Гренландиядаги эскимос балиқчиларининг турмуши жуда оғир. Океанда улар ёзда ҳам қирғоқ атрофида сузиб юрувчи муз қоялари дуч келиб қолишлари мумкин. Иссиқ кунлар эса бу ерда жуда камдан-кам бўлади. Шунга қарамай бутун қиш учун балиқ ғамлаб қўйиш керак. Шу мақсадда ўнлаб қайиқлар ҳар куни эрта тонгдан Шимолий Муз океанига қараб йўл олишади.

Камера Пресс — ТАСС фотоси.

Жиноятлар давом этмоқда

ХАНОЙ, 27 декабрь. (ТАСС). Америка ҳарбийлари Жанубий Вьетнамда жинояткорона химиявий урушини давом эттирмоқда. 7 декабрь билан 14 декабрь ўртасидагина, деб хабар беради «Озодлик» агентлиги, америка самолётлари озод қилинган районларда неча ўн минг гектар ерга «химиявий дорилар» сепди. Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, ана шу районларда 40 мингдан ортиқ киши оғир заҳарланган.

Америка учувчилари заҳарли химикатларни далаларда уруғ энди униб чиққан пайтда сочмоқда. Шунинг натижасида бўлғуси ҳосилнинг ўрта ҳисобда 60 процентдан 90 процентигача бўлган қисми нобуд бўлиб кетмоқда. Яқинда АҚШ мудофаа министрлигининг вакили заҳарли химикатлар озод қилинган районларда ҳосилни йўқ қилиш мақсадида сочилмоқда, деди. «Нью-Йорк таймс» газетаси эса, заҳарли химикатлар сочиш «катта программанинг бир қисми» бўлиб, бундан мақсад Жанубий Вьетнамдаги ватанпарварларни озиқ-овқатсиз қолдириш, Жанубий Вьетнамнинг миллий озодлик курашини бўғишдан иборат, деб ёзди.

ДЕНГИЗДАГИ ФАЛОКАТ

ЛОНДОН, 28 декабрь. (ТАСС). Кеча Англиянинг шарқий соҳилидан олтмиш километр нарида нефть пармалаш установкаси ўрнатилган жуда катта платформа денгизга ғарқ бўлди. Матбуотнинг берган хабарларига кўра, платформадаги 30 хизматчидан фақат ўн тўққизтасини қутқариб қолишди. Қолганларининг тақдири номаълум.

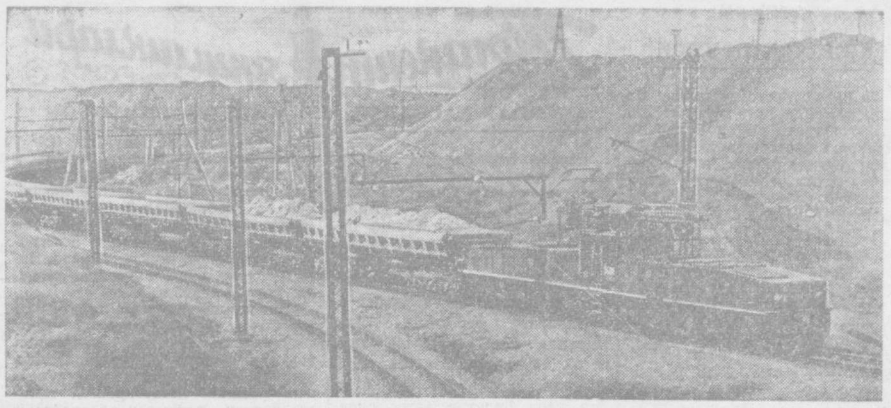

ОБЛАСТИМИЗ саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Етти йилликнинг сўнгги йили топшириқларини муддатидан олдин шараф билан адо этган коллективлар ҳозир беҳисоб. Олмалиқдаги В. И. Ленин номли кон-металлургия комбинати меҳнатсеварлари ҳам шу кунларда янги йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш билан банд. Корхонанинг барча участкаларида асосий операцияларни бажариш механизмлар елкасига юклатилган. Қудратли техника ишга барака киритмоқда. ЎзТАГ фотомухбири Г. Пун олган бу суратларда комбинатнинг Қалмоққир конида рудалар қазиб чиқариш ва уларни саралаш фабрикаларига жўнатиш картиналари тасвирланган. Катта ҳажмдаги ковушли экскаваторлар электровоз етаклаб келаётган думпкарларга рудалар ортиб бермоқда.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲОСИЛИ УЧУН

Колхоз аъзоларининг бу йил қўлга киритган ютуқлари чакки бўлгани йўқ. 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан планда белгиланган 21 ўрнига 23 центнердан хирмон кўтарилди. Шудгор ўз вақтида ўтказилганлиги, ер яхши тўйдирилиб, тупроқ структураси яхшиланганлиги, чигит экишдан тортиб пахта йиғимтеримигача механизациядан ишнинг кўзини билиб фойдаланилганлиги туфайли ана шундай юқори кўрсатгичга эришилди.

Хўжалик деҳқонлари 1966 йил мўл ҳосили учун ҳам ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу йилги ҳосил йиғиштириб олиниши биланоқ тракторларнинг ҳаммаси далага сафарбар этилган эди. С. Эсиргапов, М. Холтурсунов, Б. Усмонов сингари ғайратли механизаторлар ишни икки сменада ташкил этиб, шудгорлашни тез ва сифатли ўтказиш учун астойдил курашдилар. Натижа яхши бўлди. Об-ҳаво қулай келган кунларда барча экин майдони етарли миқдорда ўғит солиниб, чуқур ҳайдаб қўйилди.

Далада шу кеча-кундузда ҳам иш қизғин боряпти. Ҳосилдорликни ошириш деҳқон учун асосий мезон эканлигини яхши тушунган, мўл ҳосил мўмай даромад келтиришини ўз тажрибаларида кўраётган азамат кишилар кўплаб маҳаллий ўғит жамғаришяпти. Ариқ-зовурларни тозалашиб, тартибга солишяпти. Механизаторлар эса мавжуд техникани тезроқ ва сифатли ремонтдан чиқариб мавсумга тахт қилиб қўйиш учун курашяптилар.

Колхоз ғаллакорлари ҳам пахтакорлар билан ҳамнафас бўлиб меҳнат қилиб, дастлабки ютуқларни қўлга киритдилар. Улар ҳозиргача 355 гектар ерга буғдой, 50 гектарга яқин ерга арпа экиб қўйдилар. Дон экиш давом этяпти.

Ҳамманинг дилида бир мақсад: партиямиз XXIII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш йўлида астойдил ҳаракат қилинмоқда. Бу ҳаракат албатта ўзининг самарали натижаларини беради.

С. ШАРОФХОНОВ,
Бўка районидаги «Ленинизм» колхози.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Мамлакат темир йўлларида ёзги мавсумда пассажирларни ташиш бўйича ўтказилган кўрикка якун ясалди.

СССР йўллар министрлиги коллегияси ва темир йўли транспорти касаба союзлари ходимлари Марказий Комитети Президиуми пассажирларга яхши хизмат қилган ва намунали локомотив парклари коллективларини ёрлиқ ва мукофотлар билан тақдирлади. Мукофотланганлар орасида Тошкент тепловоз ва вагон депоси, Тошкент пассажир станцияси коллективлари ҳам бор.

А. КОМИССАРОВ.

З А Ф А Р

Тошкентнинг ўрмончилари мевали ва ўрмон дарахтлари ўтқазиш топшириғини муваффақиятли бажардилар. Кузги-қишки мавсумда бир миллиондан кўпроқ кўчат ўтқазилди. Бу эса, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 450 минг туп кўпдир. Кўпгина ирригация каналлари ва коллекторларнинг соҳилларида, транспорт йўлларининг ёқаларида, район марказлари ва қишлоқ посёлкалари теварагида кўчатлар пайдо бўлди.

Оржоникидзе, Оққўрғон ва бошқа районларнинг ўрмончилари топшириқни бир ярим баравардан зиёд ошириб адо этдилар. Оққўрғон районининг пиллачилари планда белгиланганидан анча кўп майдонга тут кўчатлари экдилар. Оққўрғонликлар боғлар ва токзорлар барпо этиш топшириғини қарийб икки баравар ошириб бажардилар. (ЎзТАГ).

ОЛОВКОРЛАР

Шаҳримиз кўркига кўрк қўшаётган янги-янги турар-жой бинолари, бутун-бутун кварталлар газ билан таъминланмоқда. Жуда кўп завод ва фабрикалар арзон «зангори ёқилғи» билан ишлаяпти. Табиий газдан фойдаланиш туфайли корхоналарда ёқилғи учун сарфланадиган харажатлар тежаб қолинмоқда.

Саноат корхоналари, қурилишлар, шаҳар ва қишлоқ районлари аҳолисини газ билан таъминлашда Тошкент газ қуйиш станцияси коллективи катта тадбирларни амалга оширмоқда. Газчилар йил бошидан буён фидокорона меҳнат қилиб, зафар кетидан зафар кучмоқдалар. Станцияда газ тарқатиш ва газ аппарати асбоб-ускуналарини ремонт қилиш юзасидан белгиланган йиллик топшириқ 13 ноябрдаёқ, яъни белгиланган муддатдан бир ярим ой муқаддам адо этилган эди. Ҳозир план 133 процентдан ошиб кетди. Истеъмолчиларга 15.482 тоннадан зиёд суюқ газ етказиб берилди. Бу пландагидан 4440 тонна кўпдир. Жами газнинг 102 проценти тошкентлик истеъмолчиларга ва 21 проценти қишлоқ районларига жўнатилди.

Станцияда ишлаб чиқаришнинг ўсиши аҳоли эҳтиёжларининг ортиши билан кўп жиҳатдан боғлиқ. Бу йил газ етказиб бериш 1.500 баллонга кўпайди. Бу истеъмолчиларнинг сони ортганидан ҳамда ишлаб чиқаришнинг ўсганидан далолат беради.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ этаётган коллектив аъзолари ишлаб чиқаришни ҳар томонлама такомиллаштирмоқдалар. Газ нобудгарчилигига қарши курашмоқдалар. Сўнгги ойлар ичида станцияда бир неча фойдали таклифлар амалга оширилди. Айниқса, темирйўл цистерналаридан резервуарларга газ қуйишда фойдаланиб келинаётган қурилманинг қайта реконструкция қилинган катта иқтисодий фойда келтирди.

Газ қуйиш қурилмасида фойдаланиб келинган резина шланглар темир трубалар билан алмаштирилди. Бунинг натижасида нобудгарчилик кескин камайиши билан бирга газ узатиш масофаси ҳам анча қисқарди. Суръат жадаллашди.

Ҳар цистернанинг газ сиғими 23 тонна бўлиб, одатда йўқоладиган газ миқдори 35 процент белгиланади. Реконструкция ишлари ўтказилгач эса бу рақам 16 процентга тушди. Яъни йўқоладиган газнинг 60 проценти иқтисод қилинабошлади. Шу йўл билан. 374 тоннадан зиёд газ иқтисод қилиб қолинди. Агар буни пулга айлантириб ҳисобласак, 5.540 сўмни ташкил этади.

Станция цехларини айланамиз. Мана, газ қуйиш цехи. Бу ерда баллонларга суюқ газ тўлдириляпти. Иш суръати баланд. Газчилар аниқ ва эпчил ҳаракат қилишяпти. Цехнинг бир қанотида ҳозиргина шаҳардан ва қишлоқ район газ трестларидан келтирилган бўш баллонлар тартиб билан терилмоқда. Уртадаги махсус хонада бўш баллонларга тарози-аппаратлар ёрдамида газ қуйилмоқда. Тўлдирилган баллонлар эса пешма-пеш ташқарига чиқарилиб, машиналарга ортилмоқда.

Цехда иш икки сменада, ўзаро мусобақа асосида ташкил этилган. Иккала сменада ҳам илғорлар кўп. Улар ичида Эргаш Йўлдошев машъал ҳисобланади. У смена нормасини доимо ошириб адо этиб, кунда 150—200 ўрнига 400—450 баллонга газ тўлдиряпти. Унинг издоши Абдулла Мусаев ҳам илғор иш методи асосида ишлаб, кундан-кун суръатни оширяпти. Ҳозир у бир сменада 300—350 баллонга газ қуйяпти.

— Мижозларимиз тобора кўпайиб бораяпти, — дейди цех бошлиғи ўртоқ Шапиро, — аҳоли ўртасида газга эҳтиёж ўсяпти. Ана шу эҳтиёжни тўла қондириш ишчиларимиздан янада тезкорлик билан ишлашни талаб этади. Ҳозир ҳар суткада 2 мингга яқин баллонга газ қуйиб жўнатмоқдамиз.

Янги йил бошларида станцияда тўртта янги газ қуйиш аппарати ўрнатилади. Урнатилган аппаратлар ёрдамида қўшимча 600—700 баллонга газ қуйиш мумкин бўлади. Янги аппаратлар Тошкентнинг фақат Октябрь район аҳолисини газ билан таъминлаш учун хизмат қилади.

Цех ёнида қизил белгилик автоцистерналар турибди. Улар бу ерга Тошкент, Янгийўл, Тўйтепа, Солдатск ва бошқа жойлардан келган. Биргина Янгийўл аҳолисини газ билан таъминлаш учун 7 та автомашина ажратилган.

Серғайрат оловкорлар КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдириб, келгуси беш йилликнинг дастлабки йили ҳисобига фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Станция ишчилари йил охиригача аҳолига яна 110 тонна ёки 5.500 баллон газ етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

МАТБУОТ ХОДИМЛАРИГА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИНИНГ МУКОФОТЛАРИ

1965 йилда виставканинг «Совет матбуоти» павильони қатнашчилари СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари билан мукофотланди.

Марксча-ленинча назарияни актив пропаганда қилганликлари, экономика, саноат ва қишлоқ хўжалиги масалаларини чуқур ёритганликлари учун, газета материалларининг таъсирчанлиги учун, ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатини ривожлантирганликлари учун саккиз газета СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг биринчи даражали дипломи билан ва тўрт газета иккинчи даражали диплом билан мукофотланди. Мукофотланганлар орасида «Совет Ўзбекистони», «Звезда», «Молдова сочиалисте» ва «Советская Молдавия», «Советикан Айастан» («Совет Арманистони»), «Тюменская правда», «Челябинский рабочий» газеталари, Минск автозаводининг кўп тиражли «Автозаводец» газетаси ва бошқа газеталар бор.

Газета редакциялари, АПН ва ТАСС ходимлари ҳамда мамлакатдаги энг актив ишчи мухбирлардан 50 киши СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медаллари билан мукофотланди. «Правда» газетасининг ходими О. М. Балбеков, кўп тиражли «Автозаводец» газетасининг редактори Я. Е. Карповский олтин медаль олдилар. «Совет Узбекистони» газетасининг редактори М. Қ. Қориев, «Звезда» газетасининг редактори В. А. Пижков, актив ишчи-мухбир, Ленинграддаги «КПСС XXII съезди» металл заводининг инженери С. П. Витахов, «Тюменская правда» газетасининг редактори Д. Ф. Иванов ва бошқалар кумуш медаллар билан мукофотланди (ТАСС).

ДОКТОР

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ КИШИЛАРИ

Бири ўрта ёшлардаги, иккинчиси кексагина икки аёл қабулхонага қўйилган скамейкада ташвишли ўтиришарди. Улар сўраган киши чиқишини кутиб ичкарига жонсарак қараб-қараб қўйишарди.

Ўрта ёшдаги аёл ичига чироқ ёқса ёнмайдигандай ҳазн оҳангда:

— Ойи, дугонам Нинага айтиш хотирангиздан чиқмасин, меҳмонга чақирган эди бормайман. Умуман ҳеч нарса юрагимга сиғмайди,— деди-ю, чуқур энтикиб қўйди. Онасининг қайғуси уникидан кам эмасди. Якка-ю ягона қизи, мана 38 ёшга кирди. Бундай қараганда у бахтиёрдай, куёви ҳам баҳоси йўқ йигит. Жуда тотув туришади. Аммо, қизининг бир вақтлар гўзал, қувноқ чеҳрасига бундай разм солиб туриб юраклари эзилиб кетади. Энди унинг қизи аввалгидай шўх кулмайди, анча инжиқ бўлиб қолган. Тўй-ҳашамлар, меҳмондорчиликларни айниқса ёқтирмай қўйди. Борди-ю, қўярда-қўймай олиб кетишса, у ердан хафагарчилиги баттар ортиб қайтади. Она қизининг чимрилган қалам қошлари, ўйчан мовий кўзларига билинтирмай қараб олади-да, ич-ичидан ўқиниб: «Болагинам қандай қилиб сенинг дардингни енгиллатсам экан-а?» деб нажот излагандай атрофга жовдирарди. Нимадир деб уни овутиш мақсадида:

— Қизим, санаторийга боришинг нима бўлди, янги тиктирган кўйлагинг ҳам битгандир олиб ҳам келмадинг,— деди аста.

— Йўқ ойижон санаторийларга бориш ҳам жонимга тегди, кийимларга ҳам ҳавасим қолмади,— маъюслик билан жавоб қилди аёл. Она яна хўрсиниб қўйди. «Тўғри айтади, фарзандсиз ҳаётнинг қизиғи бўлмайди, ширини ҳам йўқ...» дилидан ўтказди. Шу пайт ичкаридан оқ халатли, новчадан келган аёл тез-тез юриб кутувчилар томон келарди. Улар иккаласи баравар туриб докторга салом беришди.

— Келинглар, мени сўратганмидингиз?

— Таиса Федоровна Чурсина сиз бўласизми?

— Ҳа, мен, хизмат.

— Сизни қидириб келувдик.

— Қани эшитаман, ким бемор?

Ўрта ёшдаги аёл ерга тикилганича:

— Мен, фарзандсизман...— деди-ю, жим бўлди.

— Тушинарли, қани юрингчи,

— Доктор аёлни ичкари бошлади.

«Истараси иссиқ, муомаласи ундан илиқ, таърифлашганича бор экан...» дилидан ўтказди она, оқ халатли аёл ортидан қараб қоларкан.

Улар хиёл ҳаяллаб қолишди. «Узоқ қараяпти, ишқилиб шифо топсин-да».

Қариянинг ҳаяжони чексиз эди. Шу пайт рўпарадан унинг қизи келарди. Ажабо, ғамгин юзларда табассум, кўзларда умид учқуни. «Ҳайрият, демак...» Онанинг ҳам юрагида чироқ ёнгандай бўлди.

— Нима гап қизим?

— Даволанса бўлар экан.

Бемор Лена шифокор Таиса Федоровнанинг бир оғиз илиқ умидли сўзи билан ўзини бутунлай бошқача ҳис қилиб чиқди.

Орадан кўп ўтгани йўқ! Бемор Тошкентдаги тез ёрдам клиник-касалхонасининг туғруқхонаси зинапояларидан қўлларида бахти-саодати, жигарбанди фарзанди — йўргакланган чақалоғини кўтариб тушиб келарди. У эшик ёнига бундан бир йил муқаддам онаси билан ғамгин ўтирган скамейкага бир қараб қўйди. Унда ҳозиргина онаси ўтирган эди. Она даст туриб, қизига пешвоз чиқди.

— Болагинам, фарзанд қутлуғ бўлсин, қани менга бера қол, қўзичоғимни, — дея чақалоқни авайлаб, минг эркалаб қўлига олди.

Ўзида йўқ қувонган бахтиёрларга мамнун қараб турган шифокорнинг юмшоққина кўнгли алланечук бўлиб кетди. «Қандай яхши-я...» Шу пайт Лена докторнинг қўлларини ушлаб олиб юзларига тортди, товланиб турган чуқур меҳр билан боқиб:

— Бу қизчани менга сиз ато қилдингиз, унинг исмини Таиса қўйй, розимисиз?— деди.

Врач бахтли она-болалар узоқлашгунча ҳам улар ортидан мамнун тикилиб турарди. Унинг ёнига астагина келган ҳамшира Евдакия Павловна:

— Таиса Федоровна ҳамма нарса тахт. Сизни кутаяпмиз, — деди.

— Хўп бўлади,— ҳозиргина ўйчан турган аёл аввалги чаққонлигида операция хонасига кириб кетди. Шу кеча тунда Сирдарёдан келтирилган дарди оғир беморни операция қилиш керак.

Столда эллик ёшлардаги аёл ётарди. Унинг бош тарафида сунъий нафас олдирадиган, оғриқни сездирмайдиган «УНА—1» аппарати. Унинг ёрдамида бўлгани учун беморга жуда оз миқдорда наркоз берилади. Бу саломатликка зарарсиз. Врач ҳам хотиржам иш олиб бораяпти.

Хирургнинг ипакдек майин, аммо пишиқ қўллари чаққон ҳаракат қиларди-ю кўнгил бироз хижил, «оддий шишлардан бўлса майли эдия, томиротмаганмикин...» ўйларди, унинг зийрак кўзлари ҳар бир тўқимани синчиклаб текширарди. Ниҳоят шиш бутунича кесиб олинди. Энди ана шунақа шиш пайдо бўлмаслиги олдини олиш учун хирург ассисенти Эмма Аркадьевнага химик препаратлардан укол қилиш зарурлигини айтди.

— Ўз вақтида очибмиз, хиёл кейинга қўйилса кечикар эканмиз.— У сўзларди-ю, қўллари бетиним ҳаракат қилиб, кесилган жойларни яна жой-жойига келтириб тикиш билан банд эди. Пешонада нам, юздаги маска ҳам терданми, ҳароратданми хўл эди. Мана охирги чоклар тикилмоқда, икки ярим соат давом этган, ҳам мустаҳкам асаб, ҳам куч, ҳам маҳорат талаб этадиган мураккаб иш якунланаяпти. Хирург қолган ишни ассисентига тайинлаб бериги хонада маскани юзидан ечаётганидагина чарчаганини сезди. Лекин, иш муваффақиятли чиққанидан кўнгли тўқ, чарчоқ ҳам тез тарқайди. У аста юриб «бўлим мудири» деб ёзиб қўйилган хонага киради. Энди кушеткага ўтирмоқчи эди. Ортидан бир аёл кириб:

— Хорманг доктор, мени кечиринг, сизни бевақт безовта қиляпман, бугун менга жавоб тегди. Вутунлай тузалдим.

У қайта-қайта раҳмат айтиб чиқиб кетганида таклифлар дафтарида қуйидаги гаплар ёзилган эди.

«Бўлимнинг жонкуяр кишиларига катта раҳмат. Айниқса бўлим мудири Таиса Федоровна Чурсинадан чексиз хурсандмиз. Унинг юраги олтин, қўли гул экан. Операцияга, унинг олдига ҳеч қўрқмай катта ишонч билан борамиз. У ширин, доно сўзи билан бизни ўзига мафтун қилиб қўйди. Мана бу ердан кетяпмизку унинг илиқ меҳрини дилимизда олиб кетяпмиз.

Сафарова,
Семенова,
Раҳмонқулова».

Бу бўлимга бўлажак гинекологлар ҳам келиб туришади. Мана уларнинг бир группаси Чурсинани ўраб олишган. Турли саволлар беришаяпти. Врачнинг ҳаёти, кўп йиллик тажрибасидан ҳам сўроқлашади.

— Биз ТошМИда ўқиган 1930—1935 йилларда, — деди врач,— республикамизда чечак, безгак каби бир неча касалликларни бутунлай йўқотиш учун кураш кетаётган эди. Биринчи, иккинчи курсларданоқ узоқ районларга бориб эпидемияга қарши курашда қатнашардик. Ана ўшанда мен 3-курсдалигимдаёқ бир қишлоқда мустақил операция қилганман. Хирургликка ихлосим ўшанда ортган. Чурсина ёшларга ўша йиллари ТошМИ студентлари аҳолини ҳам даволаб, ҳам саводини чиқаришда қатнашганларини сўзлаб берарди.

Таиса Федоровна ўттиз йилдан бери медицина соҳасида ишлайди. Унинг ҳаёт лентасини кўздан кечирсангиз бу камсуҳан аёлнинг инсон учун қанча нафи текканини яхши билиб оласиз. Неча минг фарзандга мома бўлган, юзлаб инсонни ўлим чангалидан қутқариб қолган. Шунинг учун ҳам унга «Соғлиқни сақлаш аълочиси», «Республикада хизмат кўрсатган врач» деган унвонлар, орден ва медаллар, Республикамиз Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари берилган.

У билан суҳбатлашсангиз:

— Мени қўйинг, менинг устозим, машҳур гинеколог Мария Карповна Ахназарова бор, у киши ҳақида, бўлимимизда етишиб чиққан истеъдодли врач хирурглар — Карима Ҳидоятова, Э. Н. Яхшиянц, Роза Хожибоева, Г. Н. Гулячинскаялар ҳақида ёзинглар, — дейди у. Ўзи эса жонсараклик билан яқиндагина операция қилган бемори томон ошиқади.

Ф. УСМОНОВА.

СУРАТДА: (чапдан) геникология бўлимининг мудири Т. Ф. Чурсина ва туғруқхона бўлимининг мудири М. К. Ахназарова ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

СОВХОЗ ОБОД БЎЛАЯПТИ

1-«Оққўрғон» совхози қишлоқлари йилдан-йилга обод бўлиб бормоқда. Янги турар-жойлар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш бинолари кўплаб қад кўтармоқда. Бу йил совхоз ишчилари учун 52 та икки хонали турар-жой қурилди. Тўртинчи бўлимда қурила бошлаган ҳаммом ишга тушди.

Бу йил чорвачиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилиб, махсус чорвачилик базаси қурилди. 600 бош сигир сиғадиган 3 та янги типда сигирхона, чўчқахона қурилди. Тўртинчи бўлимда қишлоқ хўжалик машиналари сақланадиган катта бостирма қурилди. Бўлимлар ўртасидаги йўллар ремонт қилинди.

Б. ХАЛИЛОВ.

БИРИНЧИ РУС РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ ХАЛҚАРО АҲАМИЯТИ

Россияда биринчи революцион бўроннинг бошланганига 60 йил тўлди. Ана шу улкан воқеа Октябрь социалистик революциясининг улуғвор муқаддимаси бўлди.

1905-1907 йиллар рус революциясининг биринчи тарихчиси В. И. Ленин эди. У ўзининг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси», «Москва қўзғолонининг сабоқлари», «1905 йил революцияси ҳақида доклад» каби қатор асарларида мазкур революциянинг сабаб ва мақсадларини чуқур таҳлил қилди, катта сиёсий ўзгариш ва революцион жанглар даврини бошлаб берган рус революциясининг халқаро аҳамиятини кўрсатиб берди.

Ленин таъбири билан айтганда 1905-1907 йиллар революцияси ўз характерига кўра буржуа-демократик революцияси бўлиб, ўз олдига социалистик ўзгаришлар қилиш вазифасини қўймаган эди. Балки унинг социалистик революцияга ўсиб ўтиши учун имконият яратарди.

Биринчи рус революцияси халқ революцияси, пролетар революцияси эди. Унда ишчилар синфи раҳбарлик қилди, чор самодержавиесига қарши стачка, забастовка ва қуролли қўзғолон воситасида кураш олиб борди. Айни вақтда мазкур революция деҳқонлар революцияси ҳам эди.

Деҳқонлар синфи революцияда пролетариат иттифоқчиси бўлиб, у фақат ишчилар синфи раҳбарлигидагина ўз мақсадига эриша оларди. «Фақат пролетариатгина демократизм учун то охиригача кураша олади, — деб ёзган эди Ленин! Пролетариатнинг революцион курашига деҳқонлар оммаси қўшилган тақдирдагина пролетариат демократизм учун курашда ғалаба қозониши мумкин» (Асарлар, 9 том, 50 бет).

Доҳий ўзининг юқорида номлари саналган асарларида қуролли қўзғолон ташкил қилишни революция даврида партиянинг амалий вазифаси қилиб қўйди. Ленин революциянинг асосий масаласи — давлат ҳокимияти масаласини янгича ҳал қилди.

В. И. Ленин буржуа-демократик революциянинг социалистик революцияга ўсиб ўтиши ҳақидаги назарияни ишлаб чиқди. Бунда у Маркс ва Энгельснинг узлуксиз революция тўғрисидаги идеясига таянди. Социализмнинг алоҳида олинган бир мамлакатда ғалаба қозониши мумкинлиги тўғрисидаги генал назарияга ҳам Лениннинг шу даврда ёзган «Демократик революцияда социал демократиянинг икки тактикаси» номли асарида асос солинди.

Биринчи рус революцияси жаҳон тарихида янги бир саҳифа очди, у Европада ишчилар ҳаракатининг кўтарилиши ҳамда Осиё ва Латин Америкасидаги эзилган халқлар миллий-озодлик ҳаракатини бошлаб берди. Чор самодержавиесига қарши кураш Англия, Франция, АҚШ, Германия, Италия ва бошқа мамлакатлардаги ишчилар ва деҳқонлар томонидан қизғин қўллаб-қувватланди. Бу мамлакатларда Россия меҳнаткашларини ҳимоя қилиб жуда кўп митинг, намойиш, иш ташлаш ва забастовкалар бўлиб ўтди. Масалан Германияда 1905 йили 2300 дан ортиқ стачка ташкил этилди. Чет элларда рус меҳнаткашларига моддий ёрдам кўрсатиш бўйича махсус комитетлар тузилди. Англия тред-юнионлари конгресси, «Юманите», «Работнический вестник» (Болгария) ҳамда бошқа жуда кўп прогрессив ташкилотлар чақириғи билан Россия пролетарларига ёрдам фонди учун маблағ тўплана бошланди. Франция, Германия, Италия ва бошқа мамлакатларнинг ишчилари Россияга заём беришга қарши чиқдилар. «Самодержавиега кимда ким пул берса, у бу иши билан миллатларни ўлдиришни ҳимоя қилган бўлади, қон томчилари ва қуллик муҳри унинг қўли ва пешонасида из қолдиради» деб айтган эди Ж. Жорес. Болгария меҳнаткашлари эса ҳукуматнинг «Потемкин» броненосецидаги революционер матросларни Болгария территориясига қўймаслик ҳақидаги кўрсатмасига қарши норозилик билдириб, уни бекор қилишга эришдилар.

1905-1907 йиллар революцияси Осиё ва чет эл Шарқи мамлакатлари учун катта аҳамиятга эга бўлди, империализмнинг мустамлака системасига жиддий зарба берди. «Рус революцияси бутун Осиёда ҳам ҳаракатни юзага келтирди, — деб ёзган эди Ленин. — Туркия, Эрон ва Хитойдаги революциялар шуни исбот қиладиларки, 1905 йилги қудратли қўзғолон чуқур излар қолдирди ва унинг юзларча ва юзларча миллионлаб кишиларнинг ҳужумкор ҳаракатида намоён бўлаётган таъсири йўқолиб кетмайди» (Асарлар, 23 том, 285 бет) Рус революцияси Туркия, Эрон, Хитой, Ҳиндистон, Индонезия., Ҳинди — Хитой, Корея ва Осиёнинг бошқа қатор мамлакатларидаги миллий-озодлик ҳаракатининг кучайишига сабабчи бўлди. Туркиядаги буржуа революция оқибатида султон қўзғолон кўтарган халқнинг талабини бажаришга мажбур бўлди ва конституцияни қайта тиклади. Эронда шоҳ ҳокимияти ағдарилди. Хитойда Сун Ят-Сен раҳбарлигида «Иттифоқ лигаси» деган революцион ташкилот тузилди. Рус революцияси Осиёнинг миллионлаб аҳолига эга бўлган катта-кичик давлатларида қудратли акс садо берди.

Революция Россиядаги барча меҳнаткашлар оммасини (уларнинг қайси миллатга мансублигидан қатъий назар) ҳаракатга келтирди. Россия чекка ўлкаларининг эзилган халқлари рус пролетариати ва деҳқонлари билан, большевиклар партияси билан ўз тақдирларини боғладилар ва зулм ҳамда ҳақсизликка қарши курашни авж олдирдилар. Буни Туркистон ўлкаси мисолида ҳам кўриш мумкин.

Бу ўлкада революцион ҳаракат кучая бориши билан бир вақтда марксистик социал-демократик ташкилотлар тузила бошланди. Тошкент, Самарқанд ва бошқа шаҳарларда РСДРПнинг тўгарак ва группалари ташкил этилди.

Петербургдаги 9 январь воқеасидан сўнг ўлкада революцион кўтарилиш бошланди. Ўрта Осиё темир йўли — Тошкент, Қизил Арвот, Чимкент ва бошқа жойларда ишчилар забастовка қилдилар. Уларнинг талаблари иқтисодийгина эмас, балки сиёсий характерга ҳам эга эди.

1905 йил, 8-11 июнида Тошкентдаги 22 саноат корхонасининг ишчилари забастовка уюштирдилар. Шу йил октябрига келиб Туркистондаги революцион ҳаракат ўзининг энг юқори нуқтасига етди. Ноябрь ойида бўлган забастовкаларда 50 мингдан ортиқ ишчи, солдат ва хизматчи қатнашди.

РСДРПнинг Туркистондаги ташкилотлари I конференциясини чақириш тўғрисидаги ахборотда, октябрь-ноябрь ойларидаги революцион воқеалар социал-демократик ташкилотларга мустаҳкам оёққа туриб олиш, ўз атрофига ўлканинг деярли бутун пролетариатини тўплаш имконини берди, деб қайд қилинган эди. Ўлка большевиклари РСДРПнинг III съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан катта иш олиб бордилар.

В. И. Ленин рус революцияси Европа, Осиё, Африка, Америкадаги бўлажак революцияларнинг дебочаси бўлди, деб айтган эди. Доҳийнинг бу башорати амалга ошмоқда. 1905-1907 йиллардаги бош репетициясиз 1917 йил социалистик революцияси ҳам бўлмасди. Улуғ Октябрь революцияси ғалабаси эса мамлакатимизни социализм тантанасига олиб келди. Социалистик тузум Европа ва Осиёнинг қатор мамлакатларида, Кубада ғалаба қилди. Эндиликда Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари тинчлик, демократия ва миллий мустақиллик учун кураш олиб бормоқдалар.

Булар В. И. Лениннинг рус революцияси оламшумул-тарихий аҳамияти тўғрисидаги башоратининг ҳаётдаги мужассамидир.

В. БАГДАСАРОВ,
Тошкент педагогика институти илмий коммунизм кафедрасининг мудири, доцент.

Республикамизда, шунингдек областимизда бадиий ҳаваскорлик йил сайин ривож топмоқда. Ёшларимизнинг ажойиб санъатлари элимизга манзур бўлмоқда. Янги йил арафасида Тошкент шаҳар маданият бошқармаси корхона, муассаса ва ўқув юртлари бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг кўригини ўтказди. Мана бу суратда Тошкент кабель заводи қошидаги болалар бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари ўзбекча куй ва қўшиқ ижро этмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

АТЕИЗМ КИНОЛЕКТОРИЙСИ

Пойафзалчилар маданият саройида турли темаларда лекция ва суҳбатлар бўлиб туради. Яқинда маданият саройи ходимлари атеизм бўйича кинолекторий ташкил этдилар. Бу кинолекторий ҳафтанинг ҳар сешанба куни ишлайди.

1-пойафзал фабрикаси ишчи ва хизматчилари ҳозирнинг ўзида бир қанча лекцияларни ва суҳбатларни тингладилар. «Билим» жамияти лекторларидан В. Сружанов «Худо борлигини исботлаш мумкинми?», «Диний секталар нима?» деган темаларда лекциялар ўқиди.

Лекторий тингловчилари «Гуноҳкор» ва «Дунёнинг яратилиши» каби бадиий фильмларни томоша қилдилар. Атеизм лекторийси қизиқарлиги билан фабриканинг кўпчилик ишчи ва хизматчиларини ўзига жалб этмоқда.

М. ЗАРИПОВ.

Тошкент янгиликлари

АВТОМАТ КАССАЛАР

Шаҳар атрофларига қатновчи поездлар вокзалида янги билет кассалари ишлатила бошланди. «КЖ» автомат кассалари Ўрта Осиё темир йўлида биринчи бўлиб Тошкентда қўлланилмоқда. Янги аппарат ишга тушиши билан кассирларнинг иши бирмунча енгиллашди.

Кнопкани боссангиз, бас. Нархини ҳам, числони ҳам, поезд номерини ҳам ўзи белгилайди. Истасангиз бир йўла бир неча билетни ҳам чиқариб беради. Янги билет кассалари ишга туширилиши билан йўловчилар навбат кутиб ўтирмайдиган бўлди. Билетлар нархи ҳам зона тарифи асосида ўзгартирилди.

А. КОМИССАРОВ.

ВИДЕОМАГНИТОФОН

Пойтахт телевидение студиясига видеомагнитофон келтирилди. Видеомагнитофон ижтимоий-сиёсий ва адабий-бадиий эшиттиришларни бирмунча яхшилашга ва журналистларнинг ишини анча енгиллаштиришга имкон беради. Янги аппарат учун студияда алоҳида хона ажратилган.

Видеомагнитофонда ҳозирча 40 минутгача давом этадиган эшиттиришларни охирги репетиция вақтида суратга олинади. Сўнгра контролдан ўтгач, экранда кўрсатиш мумкин. Эшиттиришни томоша қилган режиссёр ва актёрлар йўл-йўлакай хулоса чиқараоладилар. Бундан ташқари ана шу лентадан истаган вақтда фойдаланиш мумкин. Аппарат синовдан ўтказилди. Дастлабки тажрибалар яхши натижа берди.

М. АЛИЕВА,
Э. МУСАЕВ.

Журналист Йўлдош Муқимов «Шакардан ширин» деган кичик новеллалар тўпламини нашрга тайёрлади. Қуйида шу китобдан парча босилди.

Йўлдош МУҚИМОВ

ГУЛЗОР КЕЗДИМ...

Тонг туманини офтоб қува бошлади. Ўт-майсалар дириллаб турибди, юпқа лабларида, нозик гардонларида шабнам маржондай ярқирайди, тер томчисидай қалтирайди.

Афсус, минг афсус: шамол гур этдию, шабнам қамиш шакаридай шувиллаб тўкила бошлади.

Чуқур ўйга гарқ бўлиб, гулзорга разм солдим:

Қаёқдандир сон-саноқсиз асал арилар ғизиллаб учиб келмоқда. Қанотларида қизғиш нур ўйнайди.

Ана бир галаси гул буталарига қўнди. Сут эмувчи гўдакдай тимискилаб, нозик гул ғунчаларига лаб қўйишди, шира сўрмоққа киришишди... Ўҳ-ҳў, яна бир тўдаси учиб келяпти. Мана, яна бошқа бир гуруҳи... Пастга қаранг: қанчадан-қанчаси турли-туман гулларга тирмашиб, уймалашиб ётишибди.

Ажабо, нега асаларилар гулзордан нариёққа ўтишмайди. Нега уларни ҳовуз бўйидаги енг солиб турган мажнун толлар, сарвқомат қайрағочлар ўзига тортмайди?

Гулзордаги манзарага қараб хаёлимни бир лаҳза ана шундай мулоҳазалар чулғаб олди.

Тағин ва тағин тикиламан гулзорга. Асалари бўлгинг келади, гуллар шохига қўнгинг келади, ғунча болин сўргинг келади.

Аҳду-паймон — юракка дармон, дейдилар:

Гулзор кездим, эл кездим
Бунда кўп ҳикмат сездим.
Қулоқ бергин азизим,
Уни сенга еткиздим.

ҚАЙРАҒОЧ ВА ҚОВОҚ

Тимсол тоғ билан Мисқол тоғ оралиғида, тиниқ сувли чашма бўйида қадди расо қўш қайрағоч бор. Узоқ-узоқлардан кўзга ташланиб туради улар.

Яқин-йироқда билмаган кимса йўқ бу икки елкадор, қоматдор азаматни. Ораларида анча-мунча масофа бору, аммо йил ўтиб, аср ўтиб қанот ёйишган, олдин қўл бериб, қўл олишган, сўнгра қулоч очиб, қучоқлашишган.

Қачон бунёдга келган, неча йилда вояга етган, ҳеч ким айтолмайди, етти пушт, етти авлод бир-биридан сўраб-суриштириб, аниқлайолмайди.

Бировлар беш юз йил яшаган қўш қайрағоч деса, бошқалар: олтиюз йил умр кўрган, дейди. Йўловчи-сайёҳлар бағрига қўниб, тунаб ўтади. Бўрондан, довулдан қочганларни икки азамат ўз паноҳида тутади.

Қайси йил кўкламида дайди шамол турди, уёқдан буёққа изғиб юрди, йўлида не учраса, бирини чўлга, бошқасини кўлга сурди. Чордевор бир ҳовлига кирди, нима дуч келса, ўшанга ўзини урди. Ялади-ямлади, тиш қайраб талади, ағдар-тўнтар қилди. Айвон қолмади, супаю сўри қолмади, барини супургидай супурди.

Хас-хашак орасидан бир дона қовоқ уруғини топиб олдида, қочди.

Ҳеч қаерда тўхтамади, думига тикан қистирилгандай югурди.

Тимсол тоғ билан Мисқол тоққа етди шамол. Кўркам дарага қадам қўйди, қўш қайрағочга бош урди. Шашти синиб йиқилди. Нима ўғирлаб қочган бўлса, бари қайрағоч остига тўкилди. Қовоқ уруғи ҳам юмалаб-юмалаб, икки кесак орасига қўнди.

Шамолдан сўнг қаттиқ ёмғир ёғди. Тарновлар тўлиб, жилғалар шовуллаб оқди. Тупроқ роса нам шимирди. Икки кесак ҳам эвиди. Бирор ҳафта ўтар-ўтмас тупроқ бағрини ёриб, сап-сариқ мурғак гиёҳ ниш урди. Қилмсиққина барг ёйиб, кўк рангга кирди. Икки қулоқ бўлди, тўрт қулоқ бўлди...

— Қовоқ-ку бу! Қаёқдан шамол учирди? — ҳайрон қолди қайрағочлардан бириси.

— Майли паноҳимизда ўса қолсин, — деди иккинчиси,— заифга бағрингни оч, деганлар донолар.

Офтоб куйдирмасин, деб соя қилишди, сарғаймасин, деб шох қайириб, барг айириб, қуёш нурига йўл беришди. Нимжон ниҳол ҳадемай бўй қўйиб, қаддини чўзди. Таналаб, тарвақайлаб, олдин чирмашди. Кўп ўтмай елкасига чиқиб олди, шохларига ўрмалади. Атрофга назар ташлади, қоматини ростлаб:

— Нақадар зўрман, — керилди қовоқ, — бир эмас, икки паҳлавон қайрағочни чангаллаб олдим. Ҳаммадан юксакман. Ҳамма нарса оёғим остида, ҳаммаёққа кўзим етади...

Қайрағочлар бир-бирларига боқишди:

— Буниси қандоғ бўлди?!

Ва қаҳ-қаҳ уриб, кулиб юборишди.

— Силкиниб юборайми? — маслаҳат сўради бириси, — танаси узилиб, қурийди қолади. Барибир фойда кам бундан одамларга. Беҳудага паноҳимизга олибмиз. Кўрмаяпсанми, ошқовоқ эмас, нос қовоқ-ку!

— Қўйсанг-чи, — бамайлихотир жавоб қайтарди иккинчиси, — яшаса яшайвермайдими. Бузоқнинг югургани сомонхонагача. Шунгаям силкиниб ўтирадимми? Қарийб минг йил умр кўрдик. Не-не довуллар ўтди, не-не зилзилалар. Ўшалар дағдағасидан пинак бузмадигу, нос қовоқнинг пўписасидан чўчиймизми?

Кўп ўтмай ерга қиров тушди, аёз турди, қовоқнинг барқ урган барглари шалпайиб қолди. Бир неча кундан сўнг қовжиради.

Яна ўша баҳорги дайди шамол тўс-тўполон кўтариб келди. Увшқириб қўшқайрағочга бош урди. Улар қимсонмади. Бироқ қуриган қовоқ барглари тўзғиб кетди. Шамол уларни учириб, бирини ўрга, бошқасини жарга улоқтирди. На уруғ-аймоқ қолди қовоқдан, на ном-нишон.

ХАЗИНА

Бир боғбондан икки ялқов ўғил қолибди. «Камбағаллик қурсин, ўғилларимга арзигулик мерос қолдиролмай дунёдан ўтаяпман» деб ташвиш тортадиган бўлибди ота умр одоғида.

Боғбон ўлим тўшагига ётиш олдидан бисотидаги кичкинагина боғини икки ўғлига бўлиб берибди.

— Эсим қурсин, — дебди ота жой бериш олдидан хира кўзларини зўрға очиб, — сал бўлмаса унутаёзган эканман. Қайси бир токнинг тагига хазина кўмгандим...

Ота қазо қилгач, икки ношуд ўғил ток тагига кўмилган хазинани ахтаришга тушди. Таги ағдарилмаган бирорта ток қолмади.

Ўғиллардан бири токларнинг илдизигача қўпориб ташлади. Аммо хазинани тополмади.

Иккинчи ўғилнинг ақли бир қадар бутунроқ экан, токларнинг илдизига ҳалал етказмай, токзорни бирма-бир ағдариб чиқди.

Лекин буниси ҳам ота кўмган хазинани тополмади. Аммо ёзга чиқиб токзор шундай ҳосил бердики, баргидан узуми кўп, ғужум-ғужум... Еган ва сотган билан адо қилиб бўлмади.

Ўғиллардан бири бармоқ тишласа, иккинчиси бол еди.

Ана шундан сўнггина улар доно ота «кўмиб қолдирган» хазина маъносини тушунишди. «Хазинанинг калити ўзимизда» деган хулосага келишди икки ўғлон.

БЕШ ЖУВОН

Зарафшон бўйида тўқайзорлар кўп. Норқул ота эртадан кечгача пода боқади уларда. Моллар яйраб юрганда гиламдай тўшалган кўм-кўк ўтмайса устида гоҳо ёстаниб ётади, гоҳо дарё қирғоғида тўлқинларга кўз тикиб, болалардай елади.

Баъзан ойнадай ярқираган кўл ёнига боради. Узоқ кезиб юради унинг атрофида. Салқин шабода кўкрагини елпийди, жони ҳузур қилади.

Дам олиш куни эди. Болалар Зарафшон бўйига саёҳатга чиқишди, қишлоқ атрофида нималар борлигини билмоқчи бўлишди. Мовий кўл қирғоғида Норқул отага дуч келишди.

— Бобо, бу қанақа кўл?— сўради болалар.

— Панжжувон.

— Панжжувон? Бу нима дегани?

— Панжжувон — беш жувон дегани.

— Нега беш жувон? Бобожон, жон бобожон, айтиб беринг-чи бизга!

Чол аввал молларини кўздан кечирди, улар узоқлашиб кетмаганига қаноат ҳосил қилгач, кўлга назар ташлади, бир зум ўйга чўмди.

— Майли, ўтиринглар, чироғларим,— деди у сўнгра,— айтсам, айтақолай, тарихи катта бу кўлнинг. Аммо лекин аниқ бир ривоят йўқ. Ҳар ким ҳар хил сўзлайди.

Бировлар ҳикоя қилади:

Вақти замонида золим ҳукмдор ўтган. Ҳарамига кўплаб бечораю-бегуноҳларнинг қизларини зўрлаб олиб келган. Хўрлаган-азоблаган. Зулму-стамдан тўйган жувонлар тил бириктириб, золимдан ўч олмоққа жазм этишган. Золим бундан огоҳ бўлиб, уларни шу кўлга ғарқ қилган. Бечоралар муроду-мақсадларига етишолмаган. Шундан бу кўлни, Панжжувон деб аташган. Ростми бу, ёлғонми, ҳар қалай шундай ривоят бор эл орасида.

Яна бировлар: бу кўлда ваҳимали аждар яшаган, дейишади. Ҳар йили одам қони сўраган. Кечаси кўлдан чиқиб, атрофидаги экин-тикинларни, боғу-роғларни пайхон қилган, нимаики йўлида учраса одамми, жониворми, дамига тортиб ютиб юборган.

Подшонинг амрига биноан ана шу аждарга ҳар йили бир неча аёл қурбон берилган. Аждар ўзига «ҳадъя» қилинган ожизаларни тириклайин ютган. Аммо қурбон қиз жувонлардан бешта энг гўзал энг сулувини емаган, аяб сақлаб қолган. Ҳар бирига алоҳида қаср ясаб берган. Ҳар қаерда бир кун, бир неча кун қўниб, гўзал қизлар ҳусни-жамолига маҳлиё бўларкан. Мажбуран ўйинга тушириб, даҳшатли кўзларини катта очиб, томоша қиларкан. Мажбуран қўшиқ айттириб, ҳайбатли қулоқларини баланд кўтариб, тингларкан. Бечора жувонлар сомондай сарғайиб, гулдай сўлган.

Кун ўтиб, ой ўтиб, кўлдан беш қадди расо қамиш ўсиб чиқибди. Шу атрофда, тўқайда, пода боқиб юрган йигит қамиш кесиб, най ясабди, найни чалса ундан ғамгин қиз овози чиқибди. Чўпон ҳанг-манг бўлиб қолипти. Довдираб-титраб яна чалипти. Яна ҳазин қўшиқ.

— Во, ажабо, — депти у ёқасини ушлаб, — бу қандоқ бўлди, найдан одам овози чиқса-я! Йигит кўлга қайтиб, иккинчи қамишни кесиб олибди, ундан ҳам най ясабди. Бунисидан ҳам мунгли куй, мунгли ун чиқибди.

Чўпон қолган қамишлардан ҳам най ясаб, галма-гал чалса, ҳаммаси шу хилда ғамгин созо бераверибди.

Йигит най овозларини бир-бирига солиштириб ҳар қайси қўшиқни бошқа-бошқа аёл айтаётганини пайқабди. Бироз ўзини босиб, чўпон энди най наласининг мазмунига диққат қилибди.

Қўшиқларда аждарнинг золимлиги, унинг қўлида тутқин жувонларнинг чекаётган азоб-уқубатлари, ёруғлик дунёга чиқиш тўғрисидаги орзу-умидлари ифода қилинарди.

Аждар воқеасидан хабардор чўпон масалага дарров тушунди. Асира жувонларни қутқариш пайига тушди.

Қишлоққа борди-да, иккита қилич тепди, кечаси аждарнинг чиқишини пойлади. Вақт ярим кечадан оғиб қолганда кўлдан пишиллаб даҳшатли маҳлуқ чиқди. Чўпон ўрнидан турдида, қаддини ростлади, унинг рўпарасида кўкрак керди.

Кутилмаган ўлжадан хурсанд аждар қўрқинчли наъра тортди-ю, оғзини кенг очиб чўпон сари елди. Нафаси шу қадар зўр эдики, дамига ҳатто дарахтлар ҳам илдизи билан қўпорилиб учарди.

Чўпон ҳам оёғи ерга тегмай, маҳлуқнинг дамига тортилди. Аммо йигит кўкрагига қўш қилич боғлаб олганди. Уларнинг ўткир тиғи аждарни икки бўлак қилиб ташлади. Чўпон ўлик танадан бир тасма кесиб олди-да, дарҳол сув остига шўнғиди. Беш жувон кўз-ёши тўкиб ҳасрат чекиб ўтирарди. Қадди-қомати келишган, барваста йигит пайдо бўлиб қолганига ҳайрон бўлишди.

— Одамзод! Нега келдинг, келган йўлингга қайт! Йўқ эса аждар ютиб юборади — ёлворишди беш париваш ваҳимага тушиб.

— Аждар энди одам ютолмайди, — мағрур жавоб қайтарди чўпон — борса келмас дунёга кетди, мана, жасадидан нишона — тасма.

Сўнгра йигит беш гўзални қирғоққа олиб чиқди. Ўша замондан бери бу кўлни Панжжувон деб аташади, чироғларим.

Чол ҳикоясини тугатди. Ўртага жимлик чўкди. Ҳар ким ўзича муҳокама қиларди ривоятни. Шамол ҳийла зўрайиб, қаёқдандир хушбўй ҳид олиб келди.

— Гул ҳиди келди — болалардан бири сукунатни бузди.

— Илгари бу кўлдан қўланса ҳид тарқаларди — тушунтирди чол — аждарнинг айниган нафасида иссиқ, қора ўтлар ўсган, теваракка ҳид эмас, заҳар сочган. Энди атр сепгандай... Ана қаранг: гуллари ҳам равшан, сувиям. Ойнан жаҳоннамо...

Болалар кўлга тикилишди: тиниқ осмонни, шамолда оҳиста тебранаётган дарахтларни кўришди.

— Ана ўзингиз... Ана Пўлат, ана Дилшод... Ана бобосиз. Ҳа, ҳа, худди ўзингиз... қичқириб юборишди болалар.

— Кўрдингизми, тиниқ сув нақадар хосиятли, чироғларим. Ана шундай тиниқ бўлинг ҳамиша. Тиниқ бўлсангиз бутун олам сизда акс этади.

КИЧКИНТОЙЛАРГА ТУҲФАЛАР

Бугун Собиржон жуда эрта туриб олди. Унинг қувончи ичига сиғмайди. Бугун у боғчага боради-да!

Собиржон борадиган янги боғча бугун 300 ўғил-қизни ўз бағрига олади. Улар меҳрибон мураббийлар қўлида тарбияланадилар.

Тошкентдаги «Юлдуз» фирмаси маъмурияти ишчиларнинг фарзандлари учун янги йил олдидан яхши совға ҳозирлади. Энди фирма яна икки қаватли, ҳашаматли болалар боғчасига эга. Бу ерда кичкинтойларнинг яйраб тарбияланишлари учун ҳамма қулайликлар мавжуд. Бу ғамхўрликдан ота-оналар хурсанд бўлдилар.

С. СУЛТОНОВ.

* * *

«Главташкентстрой»нинг турар-жой коммунал конторасн ходимларининг фарзандлари учун бундан тўрт йил муқаддам 100 ўринли болалар боғчаси қурилган эди. Орадан бир йил ўтиши биланоқ яна 150 ўринли боғча қуриб битказилди. Типовой лойиҳа асосида қурилган бу болалар муассаси ишга тушиши билан ходимларнинг фарзандлари боғчаларга ялпи жалб этилди.

Янги боғчада 80 ўғил-қиз тарбияланмоқда. Боғча учун катта ҳовли ажратилган. Ҳовли саҳни гулзорга айлантирилади.

Е. МОРДУХАЕВ.

МИЛЛИОНЕР ШАҲАР

Кейинги икки йил мобайнида Тошкентда обуна бўйича газета ва журналлар олувчилар сони 265 мингтага кўпайди. Эндиликда Ўзбекистон пойтахтида газета ва журналларнинг 1 миллион 30 минг доимий ўқувчиси бор. Қандай қувончли рақам! Бу рақам кишиларимиз маънавий жиҳатдан нақадар ўсганлигининг далилидир. Бу деган сўз пойтахтимиздаги каттаю-кичик барча гражданлар биттадан газета-журнал ўқийди, демакдир. «Газета ва журналлар ҳар бир хонадонга!» деган шиор қандай амалга ошаётганлигини мана шу рақам ҳам кўрсатиб турибди.

1964 йилда Тошкентда «Здоровье» журналининг салкам 10 минг обуначиси бор эди. Эндиликда эса бу рақам 30 мингдан ошиб кетди. Мана шу фактнинг ўзи ҳам кишиларимиз дили, талаби ва эҳтиёжи, онги жуда тез юксалаётганлигидан дарак беради. Худди шунингдек, яқин-яқинларда «Известия» газетасининг 29.736 обуначиси бўлган бўлса, ҳозир бу газетани мунтазам олиб турувчиларнинг сони 42.718 тага етди. «Пионерская правда» газетасининг обуначилари 17.843 тадан 26.827 тага, «Комсомольская правда» обуначилари 21.243 тадан 31.051 тага, «Юность» журнали 12.941 тадан 16.057 тага, «Молодой коммунист» обуначилари 804 тадан 1.120 тага, «Крокодил» журнали обуначилари 6.400 тадан 12.560 тага ва «Наука и жизнь» журнали обуначилари 2.740 тадан 16.611 тага етди.

Булар, шунчаки, қуруқ рақамлар эмас. Уларнинг ҳар бирида турмушимиз, давримизнинг қувончли ўзгаришлари ойнадек акс этган. Кишиларнинг билимларга чанқоқлиги, сиёсий масалаларни чуқур ўрганаётганлигини, ёшларнинг техника, фан, санъат, адабиёт янгиликларига қизиқсиниб қараётганлигини ўқиш мумкин.

Ҳар қандай мамлакатнинг маданият даражаси ишлатиладиган совуннинг миқдори билан ўлчанади, дейди баъзилар. Эҳтимол, шундайдир. Лекин мен — матбуот тарқатувчиларнинг кекса вакилига «совун рақамлари»дан кўра газета-журналлар обунаси ва сотилиши маълумотлари яхшироқ таниш. Бу маълумотлар эса қувонтиради кишини.

Бунда газета ва журналлар пропагандаси ишига ўз ҳиссасини қўшаётган матбуот тарқатувчилар ҳақида гапирмасдан ўтолмайман. Бундай ташаббускорлар Тошкентда минглаб топилади. Мана улардан айримлари. А. Шефер ва И. Парнис партия журналларига 3.600 та обуна тарқатишди. Улар ҳаммаси бўлиб 106 минг сўмлик обунани расмийлаштириб беришди. Октябрь революцияси номли заводда жамоатчи матбуот тарқатувчилардан С. Колонская ва А. Тринкина ҳам жуда яхши ишлашди. Матбуот сўзининг жонкуяр пропагандистлари Е. Тихонова (шаҳар ижроия комитети жамоат тартибини сақлаш бошқармаси), О. Кузнецова («Юлдуз» тикувчилик фирмаси), Л. Лебедева (республика «Гастроном» конторасн), хотин-қизлар педагогика билим юрти комсомол комитетининг секретари Салима Тожибоева, 13-мактаб пионер вожатийси Қаҳҳорова, халқ хўжалиги институти комсомол комитетининг секретари А. Баҳров ва бошқа ўртоқларнинг фаолиятлари ҳам диққатга сазовордир.

Яқинда шаҳар партия комитети ҳузуридаги матбуот тарқатувчилар совети жамоатчи газета ва журнал тарқатувчилар шаҳар слётини ўтказди. Унда обуна ишларига якун ясалиб, энг яхши жамоатчи обуначилар тақдирланадилар.

Мана шу жамоатчиларнинг фидокорона меҳнати билан Тошкентимиз 1966 йилда миллионер шаҳарга — миллиондан ортиқ обуначиси бўлган шаҳарга айланиб қолади.

Г. ЗОЛОТАРЕВ,
Тошкент шаҳар «Союзпечать» бўлими бошлиғи.

ЯНГИ ЙИЛ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

Сермазмун, зафар ва қувончларга тўла қадрдон йилимиз якунланиб, навқирон янги 1966 йилни кутиб оладиган кунимиз яқинлашиб келмоқда. Ноз-неъматларга тўла дастурхон атрофида ёру-дўстлар, қариндош-уруғлар билан энг яхши орзу-умидлар тўғрисида суҳбатлашиб чақ-чақлашадиган кун бўлади у. Шу айёмга муносиб совға тайёрлаш, янги йил кутувчилар дастурхонини ноз-неъматлар билан бойитиш иштиёқида меҳнат қилаётган Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг теплица хўжалигида бўлдик.

Теплица хўжалигидаги минг товланиб яшнаб турган анвойи гуллар, резаворлар, серҳосил бодринг ва помидорлар баҳри дилимизни очиб юборди. Колхознинг 7 та теплица секциясида ҳам иш қизғин. Биз ҳалол меҳнати билан танилган Зайниддин ака Фахриддинов билан суҳбатлашдик. У бизга шу кеча-кундузда теплица хўжалигида олиб борилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

— Бундан беш йил илгари фақат битта секция қурган эдик. Ўша вақтда қардош республикалардан, шунингдек тажриба станцияларидан саккиз хил гул уруғи келтириб экилганди. Кейинчалик тажрибали гулчи ва олимлар билан маслаҳатлашиб гуллар навини кўпайтирабордик. Шу билан бир қаторда лимон, апельсин, мандарин кўчатлари ўтқазиб, ундан дурустгина ҳосил олиш имкониятига эга бўлдик, — Зайниддин ака бизга бир туп лимон кўчатини кўрсатди. Дастлабки гуллардан ҳосил бўлган лимонлар олтиндай товланиб турибди. Кўчатнинг учларидаги ғунчалар бўртиб турибди, — 80 туп мана шундай лимон кўчатидан, — сўзида давом этди Зайниддин ака, — ҳар йили 200—250 донадан ҳосил оляпмиз. Анову гармдори кўчатларига қаранг. Йилнинг тўрт фаслида тўрт марта ҳосил беради.

Миришкор деҳқон ҳозир теплицада 42 хил гул кўчати ўстирилаётганлиги, янги йил арафасида 5000 тувак гулнинг аҳолига етказиб берилишини айтди.

— Гуллар ҳам дастурхонга файз киритади. Ундан кейин тўрт тоннага яқин гармдори, бодринг, помидор етказиб бермоқчимиз. Лимон, апельсин, кейин резаворлардан ҳам янги йил дастурхонига тортиқ қиламиз.

Қиш фаслида ҳам аҳолини хушбўй гуллар, турли меваларга бўлган талабини қондириш учун иштиёқ билан меҳнат қилаётган теплица хўжалиги миришкорларидан мамнун бўлиб қайтдик.

Т. ИСЛОМБОЕВА.

БАЙРАМ ҚАНДАЙ ЎТАДИ

Янги йил эшик қоқмоқда. Пойтахтимиздаги барча корхоналарда, маданият саройлари ва театрларда янги йил байрамига катта тайёргарлик ишлари олиб борилаётир. Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари аъзоларининг вақти тиғиз. Улар репетиция билан банд.

Тикувчилар маданият саройида 29 декабрда катта янги йил кечаси бўлади. Чеварлар бу кечада ўз талантларини ҳамкасблари олдида намойиш қиладилар. Кеча программасига эстрада қўшиқлари ва рақслари, чет эл композиторлари асарлари, турли интермедиялар киритилган. Қорбобо ва Қорқиз чеварларни кириб келаётган янги йил билан қутлайди. Кичкинтойларга совға-саломлар улашади.

Шу кунларда маданият саройи залига шип билан ўпишиб турган арча ўрнатиляпти. Арчага турли ўйинчоқлар осилмоқда. Қишки каникул кезлари чеварларнинг фарзандлари бу арча атрофида янги йил байрамини ўтказадилар.

Темирйўлчилар ва тўқимачилар саройлари ҳам янги йилни зўр тайёргарлик билан кутиб олмоқда.

Энг катта арча қишки спорт саройига ўрнатилади. Бу ерда пойтахт ўқувчиларининг катта арча байрами ўтказилади. Тошкентлик пионерлар каникул кунлари турли шаҳарларга туристик путёвкалар билан йўл олишади.

Бугун-эрта Куйбишев ва Октябрь район бадиий ҳаваскорларининг катта кўриги бўлади. Шундан сўнг шаҳардаги барча ҳаваскорлар кўриги ўтказилади. Конкурсларда 20 дан ортиқ коллектив қатнашади. Ғолиб чиққанлар янги йил кунлари мактабларда, корхоналарда бўлиб, катта концертлар қўйиб беришади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Суратда: Вокзалдаги «Космос» магазини ходимлари Н. Булгакова ва С. Мирсандовлар янги йил арчасини безамоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Юлдузча тележурнали, 19.00 — Раҳим Зиёев бригадасида (қурувчилар учун), 19.20 — Концерт, 20.05 — «Ленинизм» колхози юксалишда, 20.25 — Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 20.30 — Телевизион янгиликлар, 20.45 — Воқеалар эстафетаси, 21.45 — Реклама ва эълонлар, 21.50 — Узоқ юлдуз нури номли бадиий фильмнинг 2-серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — Қизиқ ўйинчоқлар (болалар учун), 18.30 — Тошкент янгиликлари, 18.40 — Концерт, 19.00 — Қўрқоқ (бадиий фильм). 20.35 — Бир оқшомда, Фестивалдан репортаж (кинофильмлар).

Ўзбек тилида: 21.05 — Северкага хат, Ўрмон ажойиботлари (телефильмлар), 21.25 — Тошкент янгиликлари, 21.35 — Менинг ўғлим (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/XII да кундуз Русалка.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/XII да Кутлуғ қон, 30/XII да Гамлет.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/XII да Гули сиёҳ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Юность» цирк коллективи гастроллари ва «Арслонлар» аттракциони.

КИНО

Жазирама июль — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 ва кеч 9.15 минутда).

Бир қотиллик тафсилоти — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мафтун Десна — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Олтин ғоз — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

Одамлар орасида — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Бу телба дунё — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда).

Кибальчиш бола ҳақида эртак — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 ва кундуз 2 да).

Қизча ва акс садо — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва 11 яримда).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р.01457. ИНДЕКС 64969 Нашр. № 1922.